

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
October 9, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 9, 1997

Nr. 199

Seimas neignoravo prezidento

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Seimo spaudos tarnyba paskelbė suvestinę, kuria siekiama įrodyti, kad valdantieji parlamento dauguma neignoravo prezidento siūlytųjų įstatymų projektų. Pasak suvestinės, per Seimo sesijas nuo 1996 m. lapkričio 25 d. iki šių metų liepos 3 d. Seimas priėmė 76,6 proc. iš prezidento pateiktų 55-ųjų originalių ir pakaitų projektų.

Vyriausybės pateiktų projektų priėmimo vidurkis yra 76,1 proc., o Seimo narių — 56,35 proc.

Taigi, pasak suvestinės, prezidento teiktų projektų pri-

emimo procentas yra vos didesnis už vyriausybės ir pastebimai viršija Seimo narių.

„Tai, kad Seimas nepriėmė septynių prezidento grąžintų Seimui įstatymų pataisų, atspindi tik politinių pažiūrų skirtumus, bet ne demesinimo stoką Prezidento institucijai“, sakė Seimo kancleris Jurgis Razma.

Prezidentas A. Brazauskas, pirmadienį pranešęs, kad nesiekia antros kadencijos, savo kalboje per valstybinę televiziją skundėsi pateiktus nemazai įstatymų projektų, tačiau jie, esą, užsigulejo Seimo raštinėje.

A. Paulausko rinkimų štabas jau surinko rėmėjų parašus

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Kandidato į Lietuvos prezidentus Artūro Paulausko atstovai trečiadienį Vyriausiajam rinkimų komisijai pateikė 50,000 rėmėjų parašų, ir A. Paulauskas yra pirmasis, pateikęs parašus, iš visų kandidatų į Lietuvos vadovo postą.

„Apsidrausdamas“, rinkimų štabas įteikė kur kas daugiau nei 20,000 būtinų parašų, nes visi jie gali būti pripažinti galiojantys. A. Paulausko rėmėjų parašus žadama rinkti iki kito antradienio.

Visi prezidento posto siekiantys asmenys kandidatais bus įregistruoti, jeigu iki lapkričio 6 dienos surinks po 20,000 parašų.

tangas prezidento rinkimų kampanijoje, tartis dėl svarbiausių A. Paulausko rinkimų programos nuostatų bei rinkimų kampanijos organizavimo, rinkimų komandos bei štabų suformavimo.

Po pasirašymo surengtoje spaudos konferencijoje A. Paulauskas sakė žinąs, kad jo paremimo galimybę svarsto ir kai kurios kitos politinės jėgos, bet atsisakė jas įvardinti.

Kandidatas į prezidentus žadėjo dabar kovoti dėl A. Brazausko rėmėjų balsų. Jis kol kas atsisakė viešai svarstyti kas bus, jeigu kandidatu nebus įregistruotas Valdas Adamkus.

Artūras Paulauskas pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo su Lietuvos liberalų sąjunga bei kvietia tai padaryti kitas politines jėgas. Kol kas tai yra padariusi Ūkio partija.

Labai lakonišku dokumentu susitarta suvienyti savo pas-

am artimos liberalų idėjos, jis yra dalyvavęs partijos steigiamajame suvažiavime.

Liberalų sąjungos pirmininkas Eugenijus Gentvilas sakė laiką A. Paulauską liberalių žmogumi, nors jis ir nėra liberalas.

Centro sąjunga nepritaria Algirdo Brazausko sprendimui

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas neigiamai įvertino prezidento Algirdo Brazausko atsisakymą siekti perrinkimo antrai kadencijai.

„Argumentai, kuriais prezidentas pagrindė savo pasitraukimą iš politinio gyvenimo, nėra rimti. Vienintelis rimtas kriterijus galėtų būti supratimas, kad dirbi blogai“, spaudos konferencijoje trečiadienį teigė R. Ozolas. Tačiau, pasak jo, A. Brazauskas nemano, kad pasitraukti turėjo dėl nesugebėjimo tvarkyti valstybę.

„Niekada gerai nevertinsiu jo pasitraukimo iš prezidentinės kovos, nes šio vieno žmogaus valia sugriovė Lietuvos politinių orientacijų struktūrą“, teigė Seimo narys, pridurdamas, kad pasitikėjimą

ar nepasitikėjimą politiniu atstovu turi išreikšti tauta.

R. Ozolas sakė esąs įsitikinęs, kad A. Brazausko pasitraukimas iš prezidentinės kovos labai padidino „atsitiktinumų vaidmenį ir į politinį gyvenimą įvedė naujų rimtų nestabilumo faktorių“.

* Europos Komisija gali įvertinti Lietuvos pastarųjų kelių mėnesių pasiekimus reformuojant ekonomiką ir suderinant savo teisinę sistemą su Europos Sąjungos normomis, antradienį įvykusiame susitikime su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu pareiškė Europos Komisijos Generalinio direktoriaus pavaduotojas Francois Lamoureux. Jo teigimu, Europos Komisija apsibrėžia reikalavimais suderinti politikos, ekonomikos ir teisės sferas. Apie kiekvieną šių sričių Komisija turi padaryti aiškias išvadas, tačiau, susipažinusi su išvadamis, Komisija aiškumo dėlei gali pateikti ir papildomų reikalavimų.

Lietuvos Generalinis konsulas

Čikagoje praneša, kad tie asmenys, kurie nedalyvavo Seimo rinkimuose 1996 metais arba yra pakeitę adresus ir nori dalyvauti Lietuvos prezidento rinkimuose, kurie įvyks gruodžio 21 d., turi registruotis Lietuvos ambasadoje Vašingtone, 2622 Sixteenth St., N. W., Washington, D.C. 20009. Tel.: 202-234-5860. Faksas 202-328-0466.

* Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento žmona Hillary Rodham Clinton atsiuntė padėką Lietuvos Seimui už jai dovanotus gintaro karolius. Verinį Seimo vardu jai liepos pradžioje įteikė parlamentare Vilija Aleknaite Abramikiene. Abi ponios susitiko Vienoje vykusioje konferencijoje „Mote-

Liepos 13 d. Lietuvoje viešėjusi JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright susitiko su Lietuvos Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Nuotr.: (iš kairės) JAV prezidento patarėjas, Valstybines Saugumo tarybos Centrinės ir Rytų Europos skyriaus direktorius Daniel Freed; (trečia iš kairės) Emilija Pakštaitė Sakadolskienė, M. Albright viešėnė Lietuvoje metu buvusi jos vertėja; tuometinis JAV ambasadorius Lietuvoje James Swihart ir Vytautas Landsbergis.

Baltiečiai vieningai eis į Europos Sąjungą

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Baltijos Asamblėjos (BA) Saugumo ir užsienio politikos komitetas siūlys Asamblėjai priimti pareiškimą, jog trys Baltijos valstybės tikisi, kad gruodį Luxemburge jos bus pakviestos vienu metu pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje.

Komiteto pirmininkas Arvydas Medalininkas trečiadienį sakė, kad pareiškimo tekstui neprieštaravo nei vienas komi-

teto narys iš Latvijos, Estijos ir Lietuvos. BA komiteto posėdis baigėsi Vilniuje antradienį.

Posėdyje Baltijos valstybių parlamentų nariai išreiškė susirūpinimą dėl suaktyvėjusių Rusijos pastangų po NATO viršūnių susitikimo Madride siūlyti Lietuvai, Latvijai ir Estijai alternatyvias saugumo garantijas vietoj narystės NATO.

Komiteto nariai išdėstė savo

valstybių nuostatas, kad Rusijos siūlymai dėl vadinamųjų kryžminių saugumo garantijų, kurias kartu suteiktų Rusija ir NATO, nėra priimtini Baltijos valstybėms.

Lietuvos delegacija pateikė siūlymą priimti Baltijos Asamblėjoje dokumentą, kuriame trys valstybės paraginėtų savo vyriausybės nesilpninti pastangų toliau siekiant narystės NATO, kurią Baltijos valstybės ir toliau laiko svarbiausiu saugumo garantu Europoje.

Baltijos Asamblėjai dabar pirmininkauja Lietuva. BA posėdis įvyks lapkričio 6-8 dienomis Vilniuje.

Užsienio lietuvių poetas netiki, jog Seimo pirmininkas buvo skundikas

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Tomas Venclova netiki, kad Vytautas Landsbergis skundėsi į KGB ir taip prisidėjo prie priverstinės poeto emigracijos iš Sovietietų Sąjungos.

„Nesu V. Landsbergio politinis šalininkas, tačiau renkuosi vertiau tikėti juo, nei nežinomais saugumiečiais“, spaudos konferencijoje trečiadienį sakė T. Venclova.

Anoniminis buvęs KGB kariuomenės, pasak spaudos, liudijantis, kad Seimo pirmininkas V. Landsbergis praiteyjęs skundęs T. Venclovą bei kitus poetus antisovietišku elgesiu.

Jis labai išmintingai pavadino prezidento Algirdo Brazausko pasitraukimą iš rinkiminės kovos. „Jis sugebėjo atsiplešti nuo komunistinio fono ir dabar yra populiarus kaip niekada“, sakė poetas.

Pasak jo, Lietuvai pasisekė, kad sudėtingiausiais pirmaisiais valstybingumo metais ją vairavo būtent A. Brazauskas. „Neįsivaizduoju, kas geriau už jį dabar gali atsisėsti į prezidento kėdę“, sakė T. Venclova.

Jo nuomone, tai turėtų būti žmogus, kurio idealas — atieities Lietuva.

„Valdas Adamkus yra suformavęs šalyje, kuri yra ateities Lietuvos atžvilgiu, todėl jam toks suvokimas yra natūralus“, sakė T. Venclova. V. Adamkus yra vakarietiškas žmogus ir lengvai įnešų į Lietuvos politiką džentelmeniškumą, mano jis.

T. Venclova numatė, kad V. Adamkui nebus leista siekti prezidento posto, ir sake, kad jį žeidžia ginčai dėl užsienio lietuvių galimybių dalyvauti Lietuvos politikoje.

Jis taip pat mano, kad lietuvių ir žydų santykiai turi narplioti ir įvertinti filosofai. „Mes negalime to padaryti blaiviai ir be emocijų“, mano T. Venclova. Jis sakė, kad pasaulis jau išmoko nutylėti ir priekaištais neatsakyti į žydų priekaištus dėl šiai tautai tekusios Lietuvos dalios.

rys demokratijoje: gyvieji balsai“. Laiške Seimo Šeimos ir vaiko reikalų komisijos pirmininkei V. Aleknaitei Abramikienei H. Clinton dėkoja Seimui už „dėmesį ir dosnumą“.

JAV Senato nariai pritaria NATO plėtimuisi

Vašingtonas, spalio 7 d. (Reuter-BNS) — Antradienį įtakingiausias JAV senatoriai pareiškė remti NATO plėtimąsi, tačiau nurodė Bill Clinton administracijai pirmiausia sutarti su sąjungininkėmis dėl teisingo jo išlaidų pasidalijimo.

NATO plėtimosi planas gali „taip pat puikiai pasisekti, kaip ir žlugti“ priklausomai nuo to, ar Europos valstybės sumokės joms tenkančią plėtimosi išlaidų dalį, pareiškė Senato Užsienio reikalų komisijos pirmininkas respublikonas Jesse Helms Valstybės sekretorei Madeleine Albright.

Jis kaltino Europą, jog ši tikisi, kad Vašingtonas padengs trijų Rytų Europos valstybių stojimo sąskaitą.

Vyriausybės komisijoje demokratų atstovas Joseph Biden pareiškė, kad NATO plėtimasis visiškai atitinka JAV saugumo tikslus, tačiau taip pat pabrėžė išlaidų pasidalijimo būtinybę.

M. Albright tikino senato-

rius patvirtinti NATO plėtimosi susitarimą, sakydama, kad „didesnė NATO padarys Ameriką saugesnę, NATO — stipresnę, o Europa — taikesnę ir vieningesnę“.

Valstybės sekretore žadėjo reikalauti, kad visos NATO sąjungininkės teisingai pasidalintų išlaidų našta.

Pirminiaus JAV administracijos skaičiavimais, pirmasis NATO plėtimosi etapas kainuos iki 35 mlrd. dolerių, pasiskirstant šią sumą 10 metų. JAV išlaidos turėtų būti maždaug 2 mlrd. dolerių.

JAV ir kitos NATO narės siekia parengti bendrą plėtimosi išlaidų samatą iki gruodžio mėnesio, kai NATO UR ministrai turėtų pasirašyti naujų narių priėmimo protokolus, sakė M. Albright.

Ji yra pirmoji administracijos atstovė, gynusi NATO plėtimosi bylą prieš Senato UR komisiją. Visas Senatas dėl plėtimosi patvirtinimo turi balsuoti kitą pavasarį.

„Friends of the Balts“ padės Lietuvai ruošti NATO

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) — Naujoji regioninė saugumo politikos ir gynybos pagalbos koordinavimo iniciatyva padės Lietuvai geriau panaudoti gaunamą paramą, ruošiantis narystei NATO, trečiadienį pareiškė Lietuvos URM politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas, komentuoamas antradienį Kopenhagoje pasibaigusį 16-os Baltijos regiono ir kitų Euro-

pos valstybių atstovų susitikimą, kuriame buvo aptarta nauja saugumo politikos ir gynybos pagalbos koordinavimo iniciatyva „Friends of the Balts“.

„Ši iniciatyva padės mums efektyviau panaudoti užsienio šalių pagalbą, kuriant modernias ginkluotąsias pajėgas ir ruošiantis narystei NATO“, sakė V. Ušackas.

Kopenhagos susitikime dalyvavo trijų Baltijos valstybių, Danijos, Norvegijos, Suomijos, Švedijos, Islandijos, Lenkijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Belgijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir JAV užsienio žinybų politikos departamentų direktoriai.

Tai buvo pirmasis „Baltijos draugu“ iniciatyvos dalyvių susitikimas. Šią diplomatinę iniciatyvą rugėyje pradėjo patvirtino Berгене susitikę Šiaurės ir Baltijos valstybių UR ministrai.

* Spalio 8 d. aštuoni Lietuvos taupomojo banko skyriniai pradėjo mokėti iki 4,000 litų kompensacijas bankrutavusio „Tauro“ banko indelininkams. Tai pirmas kartas, kai bankrutavusio banko indelininkams kompensacijos mokamos ne iš biudžeto, o iš Indelių draudimo fondo lėšų. Kompensacijos skirta apie 4 mln. litų. LTB atidaryta apie 1,600 sąskaitų buvusiams „Tauro“ indelininkams. Pinigus žmonės galės pasiimti iš karto arba laikyti banko sąskaitose. Pagal Vyvntojo indelių draudimo įstatymą banko bankroto atveju indelininkams išmokama kompensacija, ne didesnė kaip 80 proc. apdraustos sumos. Dabar draudimo suma yra 5,000 litų.

KALENDORIUS

Spalio 9 d.: Šv. Denis ir draugai, sv. Jonas Leonardi, Dionizas, Rustikas, Eleuterijus, Branguolis.

Spalio 10 d.: Pranciškus, Danielius, Gilydas, Jodaugas. 1939 m. atgautas Vilnius.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

KONCERTAS

1997 m. spalio 19 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Southfield, MI, vyks „Draugo“ dienraščiui paremti populiarių lietuviškų dainų ir operėčių ištraukų koncertas.

Programą atliks jauni muzikai iš Lietuvos: Aušra Cicėnaitė, nuo 1990 metų yra Kaulo muzikinio teatro solistė, kur atlieka pagrindinius vaidmenis įvairiose operose ir operetėse. Solistė 1996 metais dalyvavo V. K. Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ pastatyme, Čikagoje. Tenoras Vaidas Vyšniauskas, Virgilijaus Noreikos mokinys, savo veiklą pradėjo 1991 metais dainuodamas Muzikos akademijos ir Lietuvos miestų scenose. Jis taip pat jau tris sykius talkino Čikagos lietuvių operai. Kartu su Aušra Cicėnaitė susilaukė labai daug pagyrimų už sukūrimą pagrindinių vaidmenų spektaklyje „West Side Story“, kurio ištraukas girdėsimės Detroite. Pianistė Eugenija Kuprytė yra žinoma kaip gabi pianistė-akompaniatorė, daugelio konkursų laimėtoja, tobulinasi tarptautiniuose meistrų kursuose Šveicarijoje ir Austrijoje. Ji yra dukterė mums pažįstamo solisto Vincento Kuprio, kuris pernai aplankė mus su dainuojančiais partizanais.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į šį koncertą ir savo apsilankymu paremti vienintelį lietuvišką dienraštį „Draugas“. Tikimės, kad šis koncertas visus pradžiugins ir maloniai nuteiks.

V.P.

GRĮŽTU Į „DAINAVĄ“

„Dainavos“ pokylio meninės programos koordinatore ir to vakaro pranešėja Taura — rūpinasi, kad viskas būtų gražu ir prasminga. Programos lankstinukas kviečia visus Dariaus Polikaičio sukurtos dainos žodžiais: „Tenai miškai, ežero krantai, tyliai kalba: Grįžki tu pas mus“... Kviečiame visus — ir tuos gal nutolusius nuo „Dainavos“ — sugrįžti, dalyvaujant stovyklavietės 40-mečio pokylyje. Koncerto metu bus dainuojama visų pamiltą dainą „Dainava“, iš kurios paimta jau minėta eilutė. Pokylio koncertas, vakariene, šokiai — vyks š.m. lapkričio 15 d., 6:30 val. vak. Kultūros centre, Southfield, MI. Kviečiami ir laukiami visi!

R. Kr.

BALFO PINIGINIS VAJUS

BALFas — tai 1944 metais Amerikos lietuvių įsteigta bendra šalpos organizacija; išlaikykime ją tokią ir remkime visi.

Artimo meilė ir lietuviškas solidarumas skatina mus tęsti pradėtąjį vargę atsidūrusių tautiečių šalpos darbą. Pajus-kime pareigą jiems padėti.

Detroito 76-tas skyrius vėl skelbia savo tradicinį spalio mėnesio piniginį vajų. Vajaus darbas labai palengvėtu, jei patys įteiktumėte BALFo auką rinkėjams prie lietuviškų bažnyčių spalio mėnesio sekmdieniais po šv. Mišių, arba pasiųstumėte skyriaus išdėninkui Vladui Staškui, 10037 Hazelton, Redford, MI 48239-1427. Čekius rašykite: UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND arba BALFas vardu.

Dėkojame iš anksto ir reiškiamame pagarbą.

Kun. Alfonsas Babonas
Skyriaus pirmininkas
Vladas Staškus
Sekretorius-izdininkas

TARPTAUTINIO INSTITUTO MUGĖ

Detroito Tarptautinio instituto mugė š.m. spalio 17-19 d. vyks Southfield, Michigan, Civic Centre, 26000 Evergreen. Mugė globoja Dayton-Hudson, Fordo, Michigan Blue Cross Blue Shield ir Sprint įmonės. Menėje dalyvavo V. K. Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ pastatyme, Čikagoje. Tenoras Vaidas Vyšniauskas, Virgilijaus Noreikos mokinys, savo veiklą pradėjo 1991 metais dainuodamas Muzikos akademijos ir Lietuvos miestų scenose. Jis taip pat jau tris sykius talkino Čikagos lietuvių operai. Kartu su Aušra Cicėnaitė susilaukė labai daug pagyrimų už sukūrimą pagrindinių vaidmenų spektaklyje „West Side Story“, kurio ištraukas girdėsimės Detroite. Pianistė Eugenija Kuprytė yra žinoma kaip gabi pianistė-akompaniatorė, daugelio konkursų laimėtoja, tobulinasi tarptautiniuose meistrų kursuose Šveicarijoje ir Austrijoje. Ji yra dukterė mums pažįstamo solisto Vincento Kuprio, kuris pernai aplankė mus su dainuojančiais partizanais.

Im

CINCINNATI, OH

SUSIRINKOME Palydėti vasara

Cincinnati apylinkės lietuvių š.m. rugsėjo 14 d. susirinko Vytauto ir Danutės Biliauskų ūkyje švęsti vasaros pabaigūnių. Maloniai šilta ir saulėta diena palaikė puikią susirinkusiųjų nuotaiką, ir ne vienam iššaukė atodūsi: „Ak, kaip čia gražu, visai kaip Lietuvoje“, taip artimą daugeliui išsiviečių. Visi džiaugėsi, kad lietuvių būrelis pasipildė naujais nariais, neseniai atvykusiais gyventi į Cincinnati. Rimo ir Vitos Aukštuolių šeima atvyko su visais savo keturiais vaikais, kurie siautė ir krykštavo pievoje. Tamašanskų šeima (vyras, žmona ir jauniausias sūnus) ieškojo savo lietuviškų šaknų, o Trakūmų šeima (vyras Saulius, žmona Rūta ir dukrelė Goda) vos prieš savaitę atvykę iš Lietuvos porai metų padirbėti Cincinnati universitete.

Trakūmams atvykti į JAV sąlygas sudarė Cincinnati universiteto profesorius Klaus Willeke. Jau ketvirtą kartą jis suranda stipendijas mokslininkams iš Lietuvos pasitobulinti gamtos apsaugos klausimais ju vadovaujamoje laboratorijoje.

Susirinkusieji palinkėjo laimingo kelio Horstui Žibui ir jo žmonai Aldonai prieš jiems kelioms savaitėms išvykstant į Lietuvą, kur Žibas konsul-

ALRK moterų sąjungos valdyba, perrinkta dvejais metais. Sedi iš kairės: Dalė Murray, pirm., Sabina Rucaitė Henson; stovi: Mary Anna Hercius, Palmera Breidenbach, ses. Angela Balchunas, „Žiniaraščio“ redaktore, Angela Lescinskas, Kathryn Urban, Bronė Motušienė. Suvažiavimas įvyko Grand Rapids, MI, rugpjūčio 21-23 d. Jo ruošia rūpinosi vietinė 42-roji kuopa.

tuos kelis fabrikus vadybos klausimais. H. Žibas trumpai apžvelgė susirinkusiems International Executive klubo veiklą ir paaiškino, kaip šis klubas remia vadybos projektus visame pasaulyje, bei kokios yra jo veiklos gairės Lietuvoje.

Po diskusijų ir gausių suvestinių vaišių, dar liko laiko pasidžiaugti puikiu saulelydžiu ir pažuvauti.

D.G.B.

VILNIAUS GAONO MINĖJIMAS GREAT NECK, NY

Šalia New Yorko, Long Island saloje esančiame Great Neck mieste, kur didelę gyventojų daugumą sudaro žydai, rugsėjo 18 d. vakare to miesto bibliotekos perpildytoje salėje įvyko viso pasaulio žydų garbinamo Vilniaus išminčiaus Gaono Eijah ben Solomon Zalman 200-ųjų mirties metinių sukaktuvinis minėjimas. Jį rengė vietos biblioteka, talkinant to miesto Lietuvių Bendruomenės vadovybei, kuriai pirmininkauja Irena Vilgaliene.

Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Anuso sveikinimu. Jam negalint dalyvauti šiame minėjime, sveikinimą perskaitė Danutė Alilionienė.

Minėjimo pagrindinis kalbėtojas buvo prof. dr. Allan Nadler, New York mieste esančio Rytų Europos žydų civilizacijos tyrinėtojas YIVO instituto direktorius, dalyvavęs Vilniuje įvykusiame minėjime Gaonui pagerbti. Jo išsami, beveik pusantros valandos užtrukusi, paskaita buvo tik apie Gaono kontroversinę asmenybę ir pastangas apjungti tuometinės žydų visuomenės ne tik Vilniuje, bet ir už jo ribų. Apie Vilniuje įvykusį Gaono mirties metinį minėjimą tik prabėgome užsiminti, apie Lietuvos Seimo iškilmingame posėdyje Haifos vyriausiojo rabino Shear Ya-

shuv Cohen ir Izraelio ambasadoriaus Baltijos valstybėms Oded Ben Mar pasakytas kalbas su žiauriais kaltinimais visai lietuvių tautai dėl žydų išžudymo Lietuvoje II pasaulinio karo metu dr. Nadler net neužsiminė. Tai buvo bandyta kelti kitų kalbėtojų, bet nesulaukė jokios reakcijos iš gausios publikos, kurios buvo per 200 žmonių, jų tarpe ir nemažai lietuvių.

Kęstutis K. Miklas

LOS ANGELES, CA

MINĖSIME LIETUVIŠKOS KNYGOS 450 METŲ SUKAKTĮ

Prūsijos lietuvis Martynas Mažvydas 1547 metais Karaliaučiuje išleido pirmą lietuvių kalba knygą — Katekizmą. Lietuvos Respublika tą svarbų mūsų tautai įvykį mini tarptautiniu mastu. JAV Lietuvių Bendruomenė sumanymui talkina. Didesniuose lietuvių telkiniuose JAV 1997 spalio — lapkričio mėnesiais vyks šio svarbaus įvykio minėjimai, arba pasiruošimai tokiam minėjimui. Iš Čikagos į Los Angeles spalio pabaigoje atskris tos temos žinovai: istorikas dr. Domas Kaunas ir Mažvydo tautinės bibliotekos Vilniuje bibliografijos mokslininkė Silvija Velavičienė.

Los Angeles Lietuvių Bendruomenė sumanymui nuosirdžiai talkina, tuo reikalu rūpintis pakvietė Liudą Avizonienę, — pasiekiamą telefonu 1 714-362-1472. Tokiam minėjimui vadovauti pakvies tas Algirdas Gustaitis.

Rugpjūčio 28 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose įvyko tautininkų pasitarimas to istorinio įvykio 450 metų priminimui ir lietuviškos knygos 1547-1997 pagerbimui. Dalyvavo Algirdas Gustaitis, Liuda Avizonienė, Danutė Kaškelienė, Laima Baltrėnas, Stasė Pautienė ir kiti. Iš

Lietuvos Kultūros ministerija atsiuntė dėžes gerai spausdintų knygų anglų ir lietuvių kalbomis apie Mažvydą ir jo išleistą Katekizmą (Catechismvsa), plakatų. Dalį tų leidinių Liuda Avizonienė pamėgė platinimui, pardavimui.

Los Angeles Mažvydo ir pirmosios lietuviškos knygos pristatymas vyks Šv. Kazimiero lietuviškoje mokykloje (direktorė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom) lapkričio 1 d. Bažnyčioje ir parapijos salėje toks pagerbimas vyks lapkričio 2 d., sekmdienį. Paskaitininkai — minėti mokslininkai iš Lietuvos.

Kviečiamos visos lietuviškos organizacijos ir visuomenės talkinti to istorinio įvykio minėjimo pasisekimui. Laukiama spaudos, radijo redaktorių, bendradarbių talkos. Svarbu, kad minėjimuose dalyvautų daug jaunimo, jaunesniosios kartos, vyresnių ir neseniai iš Lietuvos atvykusių. Tikimasi, atvyks pakviesti amerikiečių televizijos bei spaudos atstovai.

Algirdas Gustaitis

WAUKEGAN, IL

ŠAUNUS RUDENS VAKARAS

Waukegan/Lake County LB apylinkė šeštadienį, rugsėjo 20 d., Libertyville, IL, esančiame „Princess“ restorane surengė šaunų vakarą, pavadintą „Kaukių balius“. Pasi-taikė gražus oras, tai susilaukta nemažai svečių, jų tarpe dalyvavo JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė ir jos vyras Bernardas, LB Vidurio vakarų apygardos valdybos pirm. Birutė Vindašienė ir Stasė Kores, vicepirm., visuomeniniam reikalams.

Vakaro pradžia — 6 valanda, tai anksčiau atvykusieji turėjo malonią progą pašnekesiams ir susipažinimui, o pavairinimui padavėjos nešiojo skanius užkandžius. Kaip visuomet, darbo turėjo Elenutė Skališienė, Sigita Damašienė, Vilija Malakauskienė ir kiti vietinės Valdybos nariai. Skoningai atrodė rožėmis su rūtų šakelėmis gražiai papuošti stalai.

Vakarą pradėdavo valdybos pirmininkas Gedimians Damašius. „Ilgiausių metų“ gimtadienio proga buvo sudainuota dviem svečiams. Gedas Damašius visiems palinkėjo linksmo vakaro ir kvietė vaišintis vakariene.

Buvo grazi Algimanto Barniškio muzika. Polkutę su ragučiais pravedė Remigijus Sužiedėlis. Greit susidariusi ilga šokėjų grandinė taip įsimgino visus, kad atrodė nebus galo.

Šis sykių pokylis buvo gausus jaunimi, neseniai atvykusiu iš Lietuvos. Ir nešokantiems

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nešaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern univ. to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p. treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p. penktad. ir šeštad. 9 v.v. - 12 v.p.p.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Justina Skališienė

• Tabariškiai. Rugpjūčio 23 dieną Tabariškų Kristaus Karaliaus bažnyčioje vyko kasmetinės Lietuvos Eucharistijos bičiulių (EB) rekolekcijos, kuriose dalyvavo per 40 asmenų. Rekolekcijoms vadovavo ir šv. Mišias aukėjo Tabariškių klebonas kun. Richardas Repšys, MIC, kuris akino susirinkusiuosius neužmiršti dėkoti už visas iš Dievo gaunamas dovanas. Po rekolekcijų diskutuota temomis „Aš ir Kristus“ bei „Bendruomenė ir Kristus“.

Du vasaros draugai: piemenukas iš Dainavos stovyklavietės ir Darytė. Nuotr. Viktoro Kučo

JAV LB East Chicago apylinkės gegužines svečias Vilučių sodyboje, Shererville, IN.

JUODOJO KASPINO DIENA

Paminėtos pirmojo antisovietinio mitingo prie A. Mickevičiaus paminklo, pasmerkusio Ribbentropo-Molotovo sandėrį, dešimtmetis

PRANAS ABELKIS

(Tęsinys)

Mitingo išvakarėse, t.y. rugpjūčio 22 d. LKP CK skubotai, apklausos būdu priėmė nutarimą dėl priešiško Tarybų Lietuvai ideologinių diversijų, kurstomų specialiųjų užsienio tarnybų demaskavimo. Vilniaus komitetas jau buvo paruošęs specialias priemones, kurios „sužlugdytų provokacinę akciją“ — antitarybinį mitingą: pareikalauta iš miesto ir rajonų partkomų sustiprinti aiškinamąjį darbą darbo kolektyvuose, demaskuoti prasimanymus apie lietuvių liaudies kovą už tarybų valdžią Lietuvoje, konkrečiai individualiai dirbti su antisovietiniais elementais, negatyviai žiūrinčiais į sovietinę tikrovę, taip pat nacionalistinius ir religinius fanatikais. Taip buvo vadunami šio renginio organizatoriai bei jo dalyviai.

Parengtame plane KGB ir MVD įgominis turėjo būti užtikrintas valstybės saugumas ir visuomeninė tvarka. Jeigu mitingas vis dėlto įvyktų, jo teritoriją planuota apsupti dviem sąlyginiais žiedais. Operatyvinio štabo ziniroje buvo 40 kagėbistų ir 110 MVD pareigūnų. Per pusšimtį saugumiečių ir milicijos darbuotojų turėjo, nekrentant aplinkiniams į akis, veikti mitingo dalyvių tarpe. Vėliau LKP CK biuras pripažino, kad nebuvo imtasi reikiamų priemonių ir

dėl to nepavyko sužlugdyti „priešišką ideologinę akciją“. Tad greit politbiuras ėmėsi kurti priemonių planą, siekiant demaskuoti antisovietinio mitingo organizatorius.

Todėl tuoj po mitingo žaibiškai reagojo sovietinis KGB, siuntęs į LKP CK jų užfiksuotus vis naujus organizatorius ir dalyvius, jų darbo vietas, adresus ir pan. KGB'istai tuoj informavo LKP CK ir pateikė duomenis net apie 88 žmones. O CK savo ruožtu dirbo taip vadinamą „profilaktinį darbą“ ir iš partkomų reikalavo atskaitų, kas tuo klausimu padaryta.

Po mitingo, praėjus kelioms dienoms, LKP CK posėdyje jau bus konstatuota, jog šis mitingas organizavo „užsienio specialios tarnybos“, prie kurių prisidėjo „ekstremistiškai nusiteikę nacionalistiniai elementai“, „užkietėję nacionalistai“, „reakcingi kunigai“, „religinii fanatikų grupė“. O, kas svarbiausia, efektingų priemonių dėka šiems „ekstremistams“ nepavyko prie A. Mickevičiaus paminklo sutelkti daugiau kaip 30 bendraminčių, kurie „sugiedojo keletą religinių giesmių“ ir „buržuazines Lietuvos himnų“ bei reikalavo laisvės Lietuvai.

Apkritai „liaudies nepalaikę provokatorių“, o Vakarai taip ir nesulaukė masinių demonstracijų bei valdžios draudimų

ir šio renginio išvaikymo.

Kitame LKP CK biuro posėdyje visos partinės organizacijos vėl buvo ipareigosios parengti priemonių planus, demaskuojančius „antitarybinės sveigos organizatorius“, pasmerkti „užsienio ardomųjų centrų kurstytojus“ ir užtikrinti, kad tokie renginiai daugiau niekur nepasikartotų. Masinės informacijos priemonės turėjo vesti „antimitingiškos ideologijos kampaniją“ ir aiškinti 1939-1940-ųjų metų „istorinį įvykių teisingumą“. Tuo reikalu buvo sudaryta net speciali komisija, vadovaujama P. Griškevičiaus, o į ją įėjo draugai A. Brazauskas, N. Mitkinas, A. Macaitis, KGB Vilniuje šefas E. Eismuntas, o taip pat daug kitų KGB, MVD ir kitų veikėjų. Beje, įvairiose „direktyvose“ buvo reikalaujama ne tik „marksistinio įvykių įvertinimo“, bet ir propaguoti, kaip Lietuvos darbo žmones „troško“ būti Sovietų Sąjungos sudėtyje. Taip pat siekti užmegzti ir stiprinti ryšius su „pažangiais“ užsienio lietuvišiais... Po šio mitingo įvykusio mitingų laikraštis „Respublika“ rašė, kad atokiau nuo A. Mickevičiaus paminklo stovėjęs ir dabartinis Seimo narys, prieš 10-metį LKP CK Spaudos, radijo ir televizijos sektoriaus vedėjas dirbęs Č. Jursėnas. Taigi, dalis KGB informatorių savo pranešimus „apie atliktą darbą dėl nacionalistų išsišokimo“ siuntė tiesiog „draugui Č. Jursėnui“. „Respublika“ pateikė pastarojo mintį apie 1987 m. mitingą: „Mitingas buvo aiškiai antitarybinis, klausytis buvo šurpu net man, pagal pareigas klausiusiu užsienio balsų. .../... Aišku, mes, o ypač aš, kaip CK darbuotojas, tuomet jį smerkėme“. Bet buvęs Seimo pirmininkas laikraščio korespondentui prisipažino, kad jis tuomet „tikrai joks disidentas nebuvo“, tiesiog „kai kam pranešęs“, ir nuėjęs „atsargiai pasidūrėti“, nes ataskaitos jam rašyti nereikėjo — „buve kitų“...

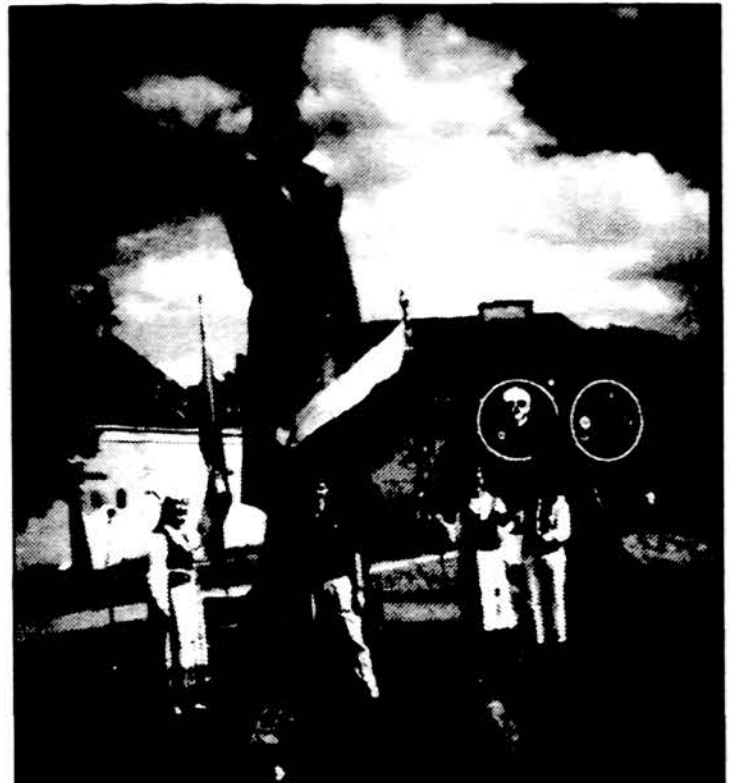
Minint dešimtąsias antisovietinio mitingo prie A. Mickevičiaus paminklo metines, kalbėjo Lietuvos laisvės vadas A. Terleckas. Jis paragino visus: „Čia turite galimybę išsikabinti“. Pirmiausia, pakvietęs kalbėti 1987 mitingo dalyvius ir dabartinio mitingo dalyvius, o vėliau ir pretendentes į Lietuvos prezidentus, paragino kalbančiuosius „neieškoti kaltininkų, bet suteikti tautai viltį“. Jis teigė, kad prieš dešimtmetį įvykęs viešas mitingas atvėrė kelią į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą. A. Terleckas apgailestavo, kad neišpildė daugelio mitingo dalyvių svajonės — matyti „tikrai demokratišką ir klestinčią Lietuvą“. Tuo pačiu

kvietė žmones nebijoti bailių vyriausybėje, čia pasisemti drąsos ir kasdien drąsiai žygiuoti prie jos rūmų, protestuojant dėl žmonių skurdinimo, fizinio ir dvasinio tautos naikinimo.

Bet aistringą A. Terlecką kalbą pertraukė minios plojimai, pamatius nuo Šv. Onos bažnyčios su asmens sargyba ateinančių LR Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį. Tuomet mitingo vedėjas A. Terleckas pasakė: „Aš matau poną Landsbergį ateinančių. Jis kalbės“. Tik toks buvo „pakvietimas“ sveičiui kalbėti.

Tačiau dar prieš minėjimą LLL vadas A. Terleckas, pamąstęs „Draugo“ bendradarbio, kalbėjo: „1987 m. rugpjūčio 23 d. akcija — tai buvo akmuo mestas į rusišką imperializmo vežimą. Tas imperializmas po to pradėjo pamažu byrėti. Nors stengėsi mūsų judėjimo bangą pasmaugti fizinėmis priemonėmis. 1988 m. vasario 16 d. buvo pakviesta milicija net iš Baltarusijos, nes visur tik ir kalbėjo rusiškai. Technikos mokyklų jaunimą išvežė į Maskvą, Leningradą ir Odesą. Tą dieną demonstracijos vyko visą dieną, kai tuo metu mes sėdėjome KGB rūmuose...“ A. Terlecko įsitikinimu pavasarį, birželio 3 d. buvęs sukurtas Sąjūdis, palankus Maskvai, kad nuvestų Lietuvą atgal į Sovietų Sąjungą. Gali būti, kad LLL vadas ir neklysta, nes argumentų tam, atrodo, pakankamai yra daug.

Kaltinimo žodžiai Seimui ir vyriausybei skambėjo taip pat iš kalbėjusių P. Cidziko, B. Pakėno, V. Čeponio ir kitų lūpų. Tuo tarpu P. Cidzikas pirmiausia žodžiais taip kreipėsi į minėjimo dalyvius: „Tylos! Sveiki, gerbiami patriotai ir atsakingi KGB dar-

Po 10 metų prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje, kur 1987 m. rugpjūčio 23 d. įvyko pirmasis mitingas, pasmerkęs Ribbentropo-Molotovo sandėrį. Viduryje stovi „Draugo“ bendradarbis žurn. Pranas Abelkis.

buotojai. Šiandien, žinoma, jų čia mažiau. Mes čia drąsni. Ačiū Dievui! Pirmiausia turim būti kritiški sau. Mes žinom, kas yra komunistai, kiek jie padarė skriaudų. Bet tikėsimės, kad dori ir mąstantys lietuviai niekuomet nepamirš, kas buvo tikrieji jo šeimininkai“. Lietuvių nacionalinės partijos vadas, dabar Seimo narys S. Buškevičius įspėjo: „Didysis Rytų kaimynas tik ir laukia, kad mes nusiviltume Nepriklausomybe“.

Bet, deja, buvo daug kritikos dabartinės valdžios adresu. Ir juo daugiau mitinge buvo „antikonservatoriškumo“, tuo labiau mažėjo jo dalyvių gretos. Tuo tarpu Lietuvos laisvės sąjungos vadas V. Šuštauskas, kuris vėliau — rugšėjo 7 — 10 dienomis surengė „Ubagų žygį“ į Vilnių, minios buvo nušvilptas ir neturėjo jokių galimybių bendrauti su tautiečiais. Čia jis, pabrėžęs, „... gyvenkite skurde, pasirinkite vergo kelią ir juo būkite“, pakeltu tonu apgailestavo, kad Vilnius skiriasi nuo Kau-no, kur jis sutinkamas su ovacijomis (žiūrint, kieno?! — P.A.).

Pasak vieno iš 1987 m. organizatorių ir dalyvių, dabar Seimo krikščionių demokratų frakcijos nario V. Bogušio, ir dabar į mitingą žmonių susirinko panašiai tiek pat, kiek ir prieš dešimtį metų. Tai vienas iš normalia, nuosaikiai kalba kalbėjusių 10-mečio prie A. Mickevičiaus paminklo paminėjimui skirtame mitinge. Seimo narys teigė, kad Lietuva yra normali demokratinė šalis, bet, kaip ir kitos, neišvengianti problemų. Jis kvietė visus „džiaugtis gyvenimu ir matyti viską šviesėmis nėmis spalvomis“ ir „kurti valstybę visiems kartu“.

(Bus daugiau)

Minint Juodojo kaspino dieną š.m. rugpjūčio 23 d. prie Lietuvos Respublikos Seimo rūmų. Nuotr. Prano Abelkio

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

30

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Kodak firma vien Rochesterje turėjo penkis dešimtis tūkstančių darbininkų. Įmonės produkcija žinoma visame pasaulyje. Bet mane imponavo kiek čia daug daroma žmonių poilsui ir laisvalaikiiui, fizinei kultūrai ir sportui. Sporto įrenginiai čia užima ypatingą vietą: krepšinio salė, teniso aikštynas, baseinas, keglavimo alėjos, 12 stalų pingpongui. Pasirink, kas patinka, sportuok ir džiaukis. Šiame puikiam sporto komplekse vykdavo įvairios miesto ar rajonų varžybos, o vieną kartą net visos Amerikos stalo teniso pirmenybės.

Kodak kompanija turėjo stiprias komandas bent keliose

sporto šakose, bet iškiliausia buvo stalo teniso komanda, laimėjusi jau daug įvairių varžybų. Dar įdomiau, kad toje komandoje „pirmaisiais smuikais“ grojo lietuviai: J. Kazakevičius, K. Mačiulis, A. Oliš ir mano jauniausias brolis Antanas, ką tik grįžęs iš Korėjos karo. Jie primygtinai kvietė mane pradėti treniruotis. Atbudo jaunatviškas azartas. Jėgų ir sugebėjimo dar būta.

Ir pradėjo gana gerai sektis. Lietuviška Kodak komanda pasidarė neveikiama nei komandinėse, nei individualinėse varžybose. Po metų jau pasiekiau gerą formą ir miesto pirmenybėse įveikiau gal de-

šimtmetį buvusį Rochesterio čempioną Bob Morgan. Titulą išlaikiau trejetą metų.

Prieš atvykdamas į Rochesterį galvojau, kad su aktyviu sportu teks atsisveikinti. Juk jau ir amžius nebe tas, o kur įsikūrimo rūpestai, darbai, neįprasta aplinka...

O štai, jau penktasis dešimtmėtis Amerikoje. Žvelgiu atgal ir negaliu atsistebėti, kaip susiklostė gyvenimas, kokie ilgi sportiniai keliai dar mane laukė, įvairios sporto šakos, įvairiausi pasaulio užkampiai, sporto arenos. Žiūriu ir blizgančius trofėjus, išrikiuotus lentynose, retkarčiais, pagal Joanos įsakymą, nušluostau dulkes... Šalia krepšinio stovi futbolininkas, beisbaitis, kamuolių, stalo tenisininkas kirtimui paruošta rakete... Ir daugybė lauko tenisininkų, užsimojusių lemiama smūgiu. Medaliai, diplomai, liudyjantys apie laimėtus pri-

zines vietas. Nedidelis kambarys su šiais eksponatais primena muziejaus kampeį. Pats stebiuosi, iš kur tiek jėgų, energijos, laiko...

Tokiame judriame gyvenime dar radau laiko, Joanos raginamas, porą metų lankyti Rochesterio technikos institutą, inžinerijos kursą. O tai man vėliau atidarė duris į geresnį darbą.

Ir gimė „Sakalas“

Rochesterio lietuvių telkinys nebuvo gausus, bet labai veiklus visuomeniniame gyvenime. Netrukus ir sportą mėgstantis jaunimo. Todėl ir kilo mintis visus suburti į vieną sporto klubą. 1954 m. rudenį sukviečiau keletą sporto entuziastų ir įsteigėme naują lietuvių sporto klubą, kurį pavadino „Sakalo“ vardu. Pirmąją valdybą sudarė dr. A. Ramonaitis, P. Armonas, G. Gailiute

ir aš. Susibūrė šiočia tokia krepšinio komanda, su kuria išsijungėme į „mažosios lygos“ varžybas. Ten dalyvavo Toronto, Hamiltono, Detroito ir Clevelando komandos. Pradėjo organizuotis ir judėti mergaičių tinklinio komanda, tačiau geriausiai reikšėsi stalo tenisininkai. Su K. Mačiuliu, J. Kazakevičiumi ir A. Oliš laimėjome lietuvių pirmenybes, su K. Mačiuliu du kartus iškovojome dvejetainį titulą ir keletą kartų pasiekiau vieneto varžybų finalą.

Klubo valdybos narys Petras Armonas buvo ne tik muzikas ir vargonininkas, bet ir geras lauko teniso žaidėjas, žinomas dar Šiauliuose.

Jis kasdien po pareigų bažnyčioje turėjo laiko, lygiai kaip ir aš, grįžęs po naktines pamainos (kartais net snustelėjęs...) Kodak firmoje. Be vargo jis įkalbėjo mane paimti teniso raketę, su kuria iki šios

dienos nesu išsiskyręs. Iš krepšinio dar turėjau gerą fizinę kondiciją, gerą startą, o iš stalo teniso reakciją ir orienta-

ciją. Todėl ir stebėtinai greitai pažanga nustebo ne tik mane, bet ir mano mokytoją.

(Bus daugiau)

Vytautas Grybauskas, įsijungęs į Kodak įmonės stalo teniso komandą, džiaugėsi daugeliu laimėjimu, o miesto pirmenybėse įveikė ilgametį Rochesterio miesto čempioną Bob Morgan, laimėjęs čempiono titulą išlaikė trejetą metų.

Danutė Bindokienė

Saugumas ar pinigai

Šios savaitės antradienį JAV Senate prasidėjo svarstybos, ar Amerikai nebus per sunku užsikrauti didžiąją finansinės naštos dalį, jeigu trys naujos narės: Lenkija, Vengrija ir Čekų Respublika bus priimtos į NATO. Senato Užsienio ryšių komiteto nariai, ypač pirmininkas sen. Jesse Helms (R-NC) atidaromajame posėdyje pasisakė, kad visi amerikiečiai be jokių rezervų turėtų priimti minėtas tris respublikas kaip lygiaiteises NATO nares ir „vesti jas kuo toliau nuo tragiškos karo bei etninių skaldymų praieities“.

Svarstybų pabaigoje bent du trečdaliai Senato narių turi balsuoti už NATO praplėtimą ir ipareigoti Ameriką, ne tik padėti naujosios narės apsiginti nuo galimų agresijų, bet taip pat apmokėti nemažas sąskaitas, susijusias su prisitaikymu NATO standartams. Pagal Pentagono apskaičiavimus, tos sąskaitos gali siekti iki 200 milijonų dolerių kasmet. Ir tai labai konservatyvi suma.

Senatoriai, atrodo, visų pirma ir užkluvo už dolerių, o Europos ateities saugumas buvo padėtas į antrinę vietą. Iš pirmojo posėdžio susidaro išpuolis, kad vis dėlto dar nemažas senatorių skaičius nelabai supranta, dėl ko Rytų bei Vidurio Europos valstybės, neseniai išsilaisvinusios iš Sovietų Sąjungos okupacijos, taip veržiasi į NATO. Juk, pasak jų, Rusija nėra Sovietų Sąjunga. Ji — demokratinė valstybė, visas agresijas kaimyninių tautų atžvilgiu palaidojusi sąvartynuose kartu su komunizmo didvyrių portretais ir statulų skeveldromis.

Tą patį dar kartą pabrėžė ir Valstybės sekretorė Madeleine Albright, pakviesta tarti žodį pirmosiose svarstybose. Ji pasiūlė, kad Rusiją taip pat reiktų pakviesti į NATO.

„Rusija jau nėra senoji Sovietų Sąjunga. Rusija yra tokią, kokios galbūt mes niekad nesitikėjome sulaukti“, kalbėjo Albright. Verta paminėti, kad Maskva iki šiol oficialiai nepareikšė noro tapti NATO nare, o taip pat neatsisakė savo priešiško nusistatymo dėl kitų buvusių sovietų imperijos sudėtyje tautų įsijungimo. Madeleine Albright sen. Jesse Helms ir kitus užtikrino, kad Rusijai nebuvo suteikta sprendžiamoji galia ir ji neturinti teisės uždelsti, pakeisti ar blokuoti NATO nutarimų. Galbūt mums įdomesnis yra Valstybės sekretorės pareiškimas, kad ji nenumato jokio konkre-
(Bus daugiau)

ar nenarėms Europoje, tad NATO plėtimuisi iš esmės nėra ypatingos paskatos, o jau esantioms šios organizacijos narėms galbūt nereikia visą demesį skirti naujiems ginklams...

Apskritai svarstybose vyravo nuomonė, kad Amerikai užkraunama per didelė atsakomybė ir finansinė našta už Europos saugumą, kai tuo tarpu kitos NATO narės neatlieka savo išpareigojimų. Ar trys naujai įsijungusios NATO valstybės gales stovėti ant savo kojų ir prisidėti prie būtinų kariuomenės, ginklų, komunikacijos ir kitų perorganizavimų, kad atitiktų reikalavimus, ar tik lauks rankas ištiesusios, besidairydamas paramos iš Amerikos? Nepaisant pastaruoju metu padarytos pažangos, visų trijų karinės pajėgos dar daugiausia ginkluotos sovietų laikų ginklais ir gerokai atsilikusios nuo NATO standartų.

Jeigu Madeleine Albright tvirtina, kad šiuo metu Europoje nei viena valstybė negresia pavojus, kad Rusija tikrai atsisakys visų savo pirmtakės sovietijos užmačių ir niekuomet nesiruošia tapti agresore, tai kodėl NATO negali siekti tiek pakreipti savo politiką ir jungti visas, norinčias priklausyti, tautas bendradarbiavimui, taikos meto projektų ir tarptautinių kultūrinių vertybių ugdymo linkme? Galbūt mažiau demesio reiktų skirti modernioms ginklams, o daugiau humaniško puseleėjimui, kad, įžengus į naują šimtmetį ir tūkstantmetį, tiek Europai, tiek visai žmonijai nereiktų nuolat bijoti ir ginkluotis.

Antra vertus, reikia atkreipti dėmesį ir į sen. Jesse Helms perspėjimą, padarytą izanginėje kalboje. Jis kvietė prisiminti „išdavystę Jaltoje“, kai Vakarų sąjungininkai Antrojo pasaulinio karo eigoje nutarė Rytų Europos išlaisvinimą iš nacių pavesti Raudonajai armijai. Jis išreiškė savo abejones dėl Rusijos, kuri iš tikrųjų yra Sovietų Sąjungos įpėdinė, paveldejęs daug jos šovinistinių bei imperialistinių savybių, išpareigojimo demokratinėms reformoms ir taikos vertybėms.

Tai tik pirmoji Senato sesija šiais klausimais. Už NATO, prieš NATO ir visus kitus argumentus dar daug kartų girdėsime, kol įvyks balsavimas (greičiausiai kitu metu pradžioje). Tuo tarpu į litijos valstybės neminimos, bet, galime būti tikri, ir joms ateis eilė.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS
Washington, D.C., lietuvių savininko „landscaping“ kompanija **leiko darbininko**. \$5.50 / val. Jei nori, gali dirbti 12 val. į dieną. Vieta gyvenimi bus parūpinta už \$130 / mėn. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373

REAL ESTATE
GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Jei būsite Vilniuje, užsukite į dailininko dirbtuvę. Aukštos kvalifikacijos profesionalas nutaps jūsų portretą, pasiūlys žymiausių pasaulio dailininkų paveikslų reprodukcijas. Tai nuostabi dovana ir puikus prisiminimas! Visa tai už labai prieinamą kainą. Inf. tel. Boris, 818-980-0378. Kalbėti angliškai.

MISCELLANEOUS
ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu užmestų, dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite perduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Įkainavimas vertus.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOR, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aleks S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

HOUSE FOR RENT
vic. 62 St. & Natoma;
3 bdrms, 2 baths; heated;
laundry facility; no pets;
\$775 a mo. + security dep.
Tel. 708-424-0513

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SILDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Declays
Tel. 773-585-6624

Brighton park Apt. for rent
4 rms., 1 bl. to Archer, stove & refrig.
Tel. 630-986-1454
Adults only

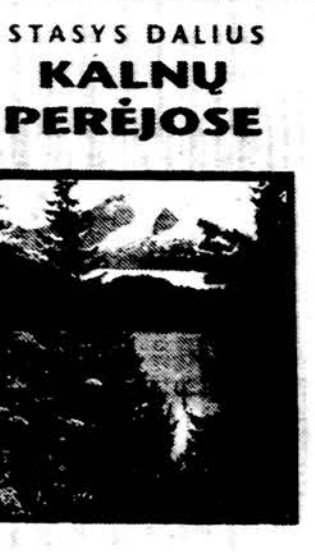
TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Siunčiame baldus ir komercines siuntas. Knygos į Lietuvą, € .59 sv., minimumas \$25.00. Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas. 50 sv. maisto produktų \$98.- Šventinis \$39.- Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

Ar jau užsiprenumeravote „DRAUGA“?

KVIEČIAME ATIDARYTI MŪSŲ 88-tjų METŲ SUKAKTUVINĮ C.D.
Earn 6.05% APY
8 Month Add-On CD
Minimum \$1,000
CD Annual Percentage Yield (APY) accurate as of publication date. \$1,000 minimum. Make additional deposits of \$1,000 or more any time prior to CD maturity and earn at the same APY. Total amount of additional deposits cannot exceed amount of your opening deposit. Offer is for new deposits only. Offer can be withdrawn at any time. Penalty for early CD withdrawals. Not available for IRAs.
PROSPECT FEDERAL SAVINGS BANK
11139 S. Harlem Ave. Worth, IL 60482 (708) 361-8000
1715 W.47th St., Chicago, IL 60609 (773) 523-3145
6858 S. Pulaski Rd. Chicago, IL 60629 (773) 581-8500
Indėliai apdrausti Federalinės valdžios iki \$100,000

ATSIŪSTA PAMINĖTI KETVIRTOJI ST. DALIAUS KELIONIŲ KNYGA

Tekstus iliustruoja net 125 nuotraukos. Mano nuomone, ju daug per daug, kitos ir nekokybiškos. Metrikų paaiškinta, kad visos fotografijos — autoriaus darbas. Spėju, kad buvo visos spalvotos, klišių gamintojų galvosopis. Antai, skaitytojas žiūri į McKinley kalną (33 psl.) ir kraipo galvą. Negi čia kalnas, į kurį kopė Vladas Vitkauskas? Nege-resnė ir „Kalnų perėja“ 92 psl., su kažkokių šnekišku kolažu centre. Yra ir gerų, ryškių nuotraukų, pvz., Lichtenšteino piliis, 139 psl., arba San Marino vaizdas, 149 psl. Norisi kartoti tai, ką rasiau, kita iliustruota knyga vertindamas: spausdinti tik galima kokybiškesnes nuotraukas, o parinktosioms nepagalvėti pusės, gal ir viso puslapio. Šios pastabos, žinoma, — būsimų kelionių išspūdzių knygai. Visus, kas mėgstame ar mėgoms keliauti, Stasio Daliaus kelionių išspūdzių knyga pradžiuogins. Ji ne tik kelia nostalgiją matytiems ar nelankytiems kraštams, bet ir praturtina skaitytojo geografinį akiratį. Stasys Dalius „Kalnų perėjose“, 338 psl.; spaudė „Draugo“ spaustuvė 1997 metais;

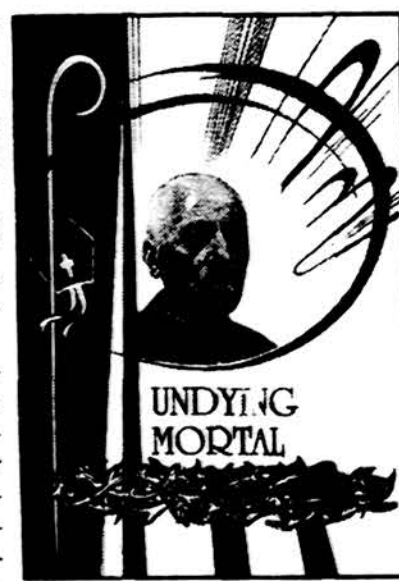
Kalbą ir korektūrą taisė Saulė Loterienė; Knygos tiržas ir kaina nepažymėta; Mecenatai — Leo ir Susana Klimaitis. Knyga gaunama ir „Drauge“.

Torontietis Stasys Dalius savo santaupe nelauko rūdimo ar kandims: jis keliauja. Kelionių aistra kainuoja pinigų ir sveikatos. Neužjaustume Stasio, jeigu jis po kelionių tylėtų. Bet jis, kelis ar keliolika kraštų apskridęs ar apvažiavęs, kelionių bloknutus pavertęs sklandžiais reportažais, apkaišęs nuotraukomis, medžiaga atiduoda spausdinti. Taip štai šiais 1997-aisiais metais išėjo ketvirtoji jo kelionių išspūdzių knyga „Kalnų perėjose“ (kitos trys: „Palmių pavėsy“, 1971; „Svečiose šalyse“, 1989; „Kituose kraštuose“, 1993). Atsitiktinai ar planuotai, tarp pirmos ir ketvirtosios knygų — 25-ri metai (sidabrinis jubiliejus!).

Šioje knygoje išspausdinti išpūdziai šešių kelionių, atliktų 1992-1994 metais: Alaskoje, Himalajų kalnyne, Europoje (akcentas ant mažųjų valstybių), šventojoje žemėje, Karibų jūros salose ir, šeštoji, Naujojoje Gvinejoje. Kiekvienas šių kelionių kelių desimčių puslapių reportažas suskirstytas į vieno-trijų puslapių poskyrius, ryškinančius charakteringesnes aprašomos vietovės detales. Stasio Daliaus reportazines stilius lengvas, pasakojimas visada sklandus, be kokių varginančių zinoviškumo pretenzijų. Nuosaičiai naudojamos kelionių metu gautos turistinės brošiūros, iš kurių parenkami istoriniai bei geografiniai faktai. Kalba sklandi, jautiamas korektoriaus įnašas. Švarus, aiškus ir lygus, be kokių išblukimų raidynas; o tai ypač svarbu seno amžiaus, pritemusių akių skaitytojams.

Alfonsas Nakas

NEMARUS MIRTINGASIS

Gavomė „Drauge“ paminėti knyga apie arkiv. Teofilį Matulionį „Undying Mortal“ („Nemarus mirtingasis“). Autorius Pranas Gaida, vertėjas į anglų kalbą kun. Antanas Jurgelaitis. O.P. Knyga 176 psl., spausdinta „Teviškes žiburių“ leidykloje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON, Canada. Autorius aprašo arkiv. Teofilio Matulionio visą gyvenimą: gimimo vietovę ir šeimą; kunigystės kelią ir veiklą; veiklą ir skaudžius gyvenimo bandymus, esant vyskupui; Kaišiadoryse vyskupo veiklą; komunistų persekiojimus ir kancias kalėjimuose. Prieš Mišias jis meldavosi apie dvi ar tris valandas. Po revoliucijos Rusijoje komunistų valdžia pradėjo žiauriai persekioti Bažnyčią ir kunigus. Kun. Teofilis buvo nušautas 1923 m. ir pasodintas Maskvoje trejiems metams kalėjime. Po dvejų metų iš kalėjimo išleistas. Tada jis sugrįžo į savo Švč. Širdies bažnyčią Petrapilyje. Čia jis aptarnavo septynias parapijas. 1929 m. buvo jis slaptai konsekrutuotas vyskupu ir paskirtas viso Petrapilio apylinkės Apaštalinio administratorium. Komunistų valdžios saugumo agentai vis labiau ir labiau pradėjo persekioti vyskupą Teofilį. Be teismo jis buvo vienuolika mėnesių uždarytas kalėjime. Saugumo agentai pažadėjo jį išleisti į laisvę su

Tai kun. prof. Stasio Ylos raštų rinkinys ir atsiminimai apie jį. Knyga išleista „Aidų“ leidyklos Vilniuje, turi 369 puslapius, kietais viršeliais, sudaryta Gedimino Mikelaicio. Jis knygos pradžioje dėkoja ses. Augustai ir ses. Margaritai, bei Lietuvos Ateitininkų federacijos pirm. Vidui Abraičiui „už nuolatinį rūpestį šios knygos leidimu“.

Šiai knygai pratarė, pavadintą „Naujos dvasios skleidėjas“, parašė prel. Pranas Gaida-Gaidamavičius. Joje prel. Pr. Gaida, pavadinęs kun. St. Ylą kunigu, mokytoju, teologu, profesoriumi, rašytoju, kaliniu, veikėju, dvasios vadu, jaunimo auklėtoju, apie jį rašo: „Tai plataus masto dinamiškas asmuo, ejęs per lietuviškąjį gyvenimą Lietuvoje ir išeivijoje, palikęs ryškius pėdsakus daugelyje sričių. Tie pėdsakai, kad ir nepilnai, atsispindi šiame rinkinyje.“

Tarp visų jo pėdsakų ryškėja pagrindinė savybė — naujos, dinamiškos dvasios skleidėjas. Tai būdinga gija visame jo gyvenime“ (psl. 7). Knyga padalinta į tris skyrius, kuriuose sutelkti kun. St. Ylos straipsniai, jų ištraukos bei ištraukos iš jo knygų ir kitų leidinių, skaitytojui pateikiamos glosos minčių svarstymų religijos, pasaulėžiūros ir kt. klausimais. Taip pat joje yra ir kitų žmonių atsiliepimai apie kun. St. Ylą.

Pirmasis skyrius pavadintas „Religinio gyvenimo atnaujinimas“. Ši skyrių sudaro 14 straipsnių, apimančių 106 psl. Čia kun. St. Yla kalba apie siaurą ir pilnutinę katalikybę, apžvelgdamas gyvenimiškąjį katalikų partikuliarizmą bei integralizmą ir pabrėždamas, kad principiniai katalikybės tikslai „gali būti išreiškiami įvairiomis frazėmis, tačiau jų esmė sudaro Dievo karalystės tęsimas ir tolesnis kūrimas individuose ir visuomenėje, laike ir vietoje, — kitais žodžiais tariant, Kristaus inkorporavimas arba Jojo mistinio Kūno (Bažnyčios) palaikymas ir tolesnis vystymas (aedificatio Corporis Christi) tarp žmonių, laike ir erdvėje“ (psl. 37).

Šiame skyriuje kalbama ir apie melę bei kanciją, religinio gyvenimo tipus ir apie savęs atnaujinimą. Kun. Yla šiame

viena sąlyga, jei pasirašytų jam pateiktą raštą. Tuo raštu buvo reikalaujama teikti žinias apie kunigus ir parapijiečius. Kai vyskupas atsisakė bendrauti su saugumo agentais, jis buvo išvežtas 20 metų sunkiems darbams į Solovkų salas. Nepaklusnūs kaliniai buvo žiauriausiai baudžiami. Jie negalėjo atsiremti prie sienos, reikėdavo stovėti ant grindų šaltame vandenyje, kur žiurkės juos užpildavo. Visiems tik ledinis šaltas vanduo. Kaliniai turėjo atlikti sunkius darbus miške nuo 6 ar 7 val. ryto iki vidurnakčio. 1933 m. Lietuvos vyriausybė susitarė su komunistų vyriausybe pasikeisti kaliniais. Komunistai derybose gavo iš Lietuvos 24, o lietuviai iš Rusijos gavo 17, kurių tarpe buvo ir vysk. T. Matulionis. Į tą išeikstųjų komunistų grupę pateko ir Antanas Snieckus, nušautas Lietuvoje 15 m. kalėjimo. Kai bolševikai užėmė antkartą Lietuvą, A. Snieckus pasirūpino 1946 m. vysk. T. Matulionį deportuoti į Sibirą. Kai vysk. Kukta mirė, Šv. Sosto patvarkymu, Kaišiadoryų vyskupiją perėmė valdyti vysk. T. Matulionis. Tai buvo labai sunkūs metai visai mūsų

koks magnetizmas, kurį galėtume pavadinti charizma, t.y. specialia Dievo dovana. Tai buvo ne kas kita, kaip iš jo asmenybės sklindanti Evangelijos ugnis“ (psl. 323).

Ir visi, pažinę kun. Ylą, gali tai paliudyti. Knyga užsklendžiama Gedimino Mikelaicio užbaigiamuoju žodžiu: „Gyvosios dvasios apaštalas“, kurio pabaigoje G. Mikelaitis rašo: „Vis dėlto didžiausia kun. Ylos paslaptis — jo asmens trauka ir grožis. Iš tikrųjų jis ne tik teoriškai skelbė naujo kunigo idėjas, bet pats buvo naujas kunigas, dvasinio dinamizmo nešėjas“ (Juozas Brazaitis). Vienas iš pirmųjų Lietuvoje religijos reformos kun. Yla grindė gilesniu šiuolaikinės teologijos (ne tik pastoracinės, bet ir moralinės, dvasingumo teologijos, religijos psichologijos, religijos pedagogikos) pažinimu ir siejo jas su kultūros reformomis, o formos reformas — su dvasios reformomis. Jis apaštalavo naujai: gebėjo derinti tyrinėtojo preciziją ir poeto išjautimą, psichologinį subtilumą ir evangelinį radikalumą, evangelinį kultūros ir visuomenės reiškinį aiškinimą ir evangelinį įvertinimą. Stasio Ylos statybos dvasinės pilies lobiai dar nesuaktyvavo — jie traukia savęs pažinti ir paregėti Kristaus dvasios spindesį“ (psl. 354).

Knygoje yra idomių nuotraukų iš kun. St. Ylos gyvenimo bei veiklos. Nuorodose (psl. 355-356) yra pateikiami visų trijų skyrių rašinių šaltiniai. Taip pat yra duota kun. Stasio Ylos bibliografija, bet pastebima, kad ji nėra išsami. Bibliografija apima kun. Ylos knygas ir kitus leidinius bei straipsnius. Bibliografiją sudarė kun. Rapolas Krassauskas ir papildė Gediminas Mikelaitis.

Taip pat yra duodama pavardžių rodyklė, kurią sudarė Mikas Vaicekauskas. Pačiame knygos gale yra rėmėjų, prisidėjusių prie šios knygos išleidimo, sąrašas.

Kun. Stasio Ylos „Tolyn į laiką — gilyn į gelmę“ yra išleista „Aidų“ leidyklos (SL 1728), Vilniuje, 3,000 tiražu. Užs. Nr. 56. Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė, Kaišiadoryse.

Knygos kaina nepažymėta. Knyga turėtų būti kiekvieno lietuvių bibliotekoje, šalia brangiausių lietuviams knygų. Būtų pageidautina, kad būtų paskelbta, kur JAV ir Kanadoje ją galima įsigyti. Ši knyga yra pirmoji apie kun. St. Ylą, bet, manau, ateityje sulauksime jų ir daugiau, nes tai viena šviesiausių mūsų lietuviškojo religinio ir tautinio gyvenimo asmenybių.

Aldona Šmulkštienė

Kun. V. Rimėlis, MIC

VILNIAUS IR KAUNO JĖZUITŲ GIMNAZIJOS

Šiais laikais daug kas rūpinasi Lietuvos politiniais bei ekonominiais reikalais, bet kas rūpinasi iš esmės svarbesniu reikalu — Lietuvos katalikišku švietimu ir auklėjimu? Laikraščiuose ir pasidomėjusieji klausia: „Ar švietimo reikalai? Ar švietimo reikalai? Ar švietimo reikalai?“

Jėzuitai Lietuvoje nuo šimtmečių turi aukštojo mokslo tradiciją. Jėzuitų mokyklų auklėtiniai yra tapę lyg Evangelijos raugu, kurio mažas grūdelis paveikia aplinką dideliu mastu. Šiuo metu, didelių pastangų ir rytingų žmonių dėka, Lietuvos jėzuitai vėl grįžta į švietimo darbą — Vilniuje ir Kaune jau veikia jėzuitų vadovaujamos gimnazijos. Tai graži pradžia didelio darbo, auklėjant apsišvietusį ir moralų jaunimą — Lietuvos ateitį.

Tikėdami, kad šis reikalas gyvybiškai svarbus, sekma dieni, rugsėjo 14 d., apie 50 žmonių suvažiavo į pasitarimą pas dr. Joną ir Oną Daugirdus. Jie susirinko pasiklausti kun. Antano Saulaitis, SJ., ir kitų rėmėjų minčių apie Lietuvos jėzuitų projektus atnaujinti minėtas mokyklas.

Įžangai, dr. Daugirdas apibūdino Amerikos jėzuitų Čikagoje didelį susidomėjimą bei rūpestį jėzuitų švietimo darbais Lietuvoje ir kituose, kadaise komunistiniuose kraštuose. Tėvo Saulaitis pastangomis, jau daugiau kaip metai veikia „Baltic Jesuit Board“, kurio tikslas yra suorganizuoti šalpa jėzuitų projektams Lietuvoje ir Latvijoje. Amerikos jėzuitų rūpesčio dėka, Tadas Kulbis paskirtas šio vairo direktorium.

Nors per vienerius metus jau surinkta per 100,000 dolerių, apie šį projektą nedaug kas žino. Dr. Daugirdo nuomone, daug kas lig šiol drovėjosi Lietuvai padėti didesniomis sumomis, kadangi jautėsi atstumti Lietuvoje vykstančių politinių nesusi-pratimų bei pinigų nesąžiningo nukreipimo. Kiti nusi-vylė Lietuvos žmonių pasau-lėžiura, kurį pernelyg dažnai ir neišvengiamai atspindi ilgus metus, praleistus komu-nistų sistemose įtakoje. Dr. Daugirdas pabrėžė, kad rėmi-mas jėzuitų siekių auklėti Lietuvos jaunimą būtų geriausias vaistas bei būdas pervesti bręstančią kartą į vakarie-tišką, katalikišką galvoseną.

Tėvas Saulaitis, SJ., parodė skaidrių iš dabar veikiančių dviejų jėzuitų gimnazijų. At-gavus senus, siaubingai ap-leistus, Kauno jėzuitų gimna-

zijos pastatus, jėzuitams pa-vyko mokyklos patalpas iš dalies atremontuoti. Nors pa-talpų stovis dar varganas, mo-kyklą šiuo metu jau lanko per 1,000 mokinių. Kauno jėzuitų gimnazija laikoma valstybine mokykla. Tėvas Saulaitis pa-pasakojo, kad mokykloms vis-ko reikia: knygų, įrengimų bei didesnių patalpų. Taip pat planuojama statyti sporto salę.

Toliau kalbėjo Patrick Head. Jis yra žymus advokatas ir, nors nelietuvis, vienas stipriausių Lietuvos jėzuitų rė-mėjų. Advokatas Head buvo pradininkas, kuris prieš pu-santrų metų padėjo t. Saulaitiui įsteigti „Baltic Jesuit Board“. P. Head teigė, kad jėzuitų darbas Lietuvoje jam atrodo ypatingai svarbus ir reikšmingas, ypač švietimas. Jis savo ryšių dėka parūpino ketveriem metams universiteto stipendiją vienam Lietuvos jėzuitų gimnazijos abiturien-tui. Dovanos vertė siekia 100,000 dolerių. Adv. Head rūpinasi panašią stipendiją išgauti iš St. Anselm Benedik-tinų kolegijos, New Hamp-shire valstijoje. Jis nuo-širdžiai prizižadėjo toliau remti Lietuvos jėzuitų projektus ir pranešė, kad pasiruošęs prašyti stambesnių aukų iš JAV-se veikiančių įmonių. Mūsų visų dėmesijai jis pa-brėžė, kad prašydamas aukų, visados būna užklausias, kiek šitam projektui yra suau-koję patys lietuviai?

Iškilo nemažai klausimų apie gimnazijų valdybos sudė-tį bei nepriklausomumą nuo valdžios pareigūnų. Taip pat buvo klausimų apie moky-tojų parinkimą ir jėzuitų/pasauliečių mokytojų propor-ciją. Birutė (Sontaitė) Kru-kovskienė pasiūlė steigti „en-dowment“ rūšies fondą, kurio palūkanos užtikrintų ilgai-kas pašalpa gimnazijoms, net Amerikos lietuvių susidomė-jimui atšalus. Tai minčiai pri-tarė ir kiti dalyviai. Dr. Aras Žlioba pasiūlė steigiamą jė-zuitų fondą pavadinti Tėvo Saulaitio vardu. Jo nuomone, labai daug žmonių savo gyve-nime buvo ir vis tebėra stip-riai paveikti t. Saulaitio as-menybės. Dr. Jonas Valaitis susirūpino našlaičių mokslėi-vių būkle ir siūlė steigti leng-vatas arba ypatingas stipendi-jas našlaičiams.

Pabaigoje dr. Daugirdas pri-minė dalyviams, kad jie nebu-vo čia sukviešti asmeniškai duoti pinigų (nors, žinoma, prašymai jiems bus pasiūsti), bet patarti, kaip geriausia supazindinti Amerikos lietu-vių visuomenę su vajumi šelpti Lietuvos jėzuitų gimna-zijas. Buvo siūlyta panašius pobūvius surengti pagrindi-niose JAV lietuvių telki-

niuose. Clevelande, Los An-geles, Detroit, New Yorke, Bostone ir Floridos St. Peters-burge (neužmirštant ir Toron-to). Dr. Daugirdas pareiškė savo nuomonę, kad Amerikos lietuviai retai aukoja tikrai reikšmingas sumas projek-tams, vykstantiems Lietuvoje.

Pritariant šiem sumany-mams, ir, be abejo, giliai pa-veikti Jėzuitų gimnazijos pro-jekto pristatymo, dr. Petras Jr. ir Daiva Kisieliai patvirtino, kad labai vertinga remti Lietuvos jaunimo katalikišką auklėjimą. Greitai tarpusa-vyje pasitarė, jie staiga labai dramatiškai pasizadėjo aukoti 10,000 dolerių sumą per ateinančius penkerius metus ir pakvietė kitus panašiai prisidėti. Patrick Head, nuosta-biai parodydamas savo paties gilų užsirišimą Lietuvos jėzuitams, per akimirka pri-ėmė iššūkį ir pranešė taip pat aukosias 10,000 dolerių! Šių eilučių autoriui ir pasitarimo šeiminkui nebuvo išėties, kaip irgi ta pačia suma prisidėti.

Vos apsilisusius aukotojus sustabdė bruzdėjimas kai ku-rių dalyvių, kurie priminė, kad pakvietimo laiške buvo aiškiai nurodyta, jog žmonės kviečiami planavimo pose-džiui, kuriame pinigų nebus prašoma. Dr. Daugirdas sutiko su tokia pastaba ir tuo užsibaigė posėdis. Kun. A. Paliokui, SJ., sukalbėjus mal-dą, skaniai vakarienėjant, diskusijos nusitęsė į pavaka-rę.

Labai kviečiame visus ne-gailėti stambesnių aukų už-tikrinti Lietuvos jaunimui ka-talikišką auklėjimą jėzuitų priežiūroje. Norintys aukoti arba prisidėti prie šio vairo pletros, prašomi kreiptis į dr. Joną Daugirdą (630-325-3277), tėvą Antaną Saulaitį, SJ, arba Tada Kulbį (773-975-6911).

Jonas Daugirdas

„SAULĖS“ MOKYKLAI — 90

1997 m. lapkričio 15 d. Ute-nos katalikiška „Saulės“ vidu-rinė mokykla švęs garbingą jubiliejų. Prieš 90 metų Lietu-vių švietimo draugijos „Saulė“ Utenos skyrius įsteigė pirmąją pradžios mokyklą, kurios tiks-las buvo — mokyti vaikus „ant pamato katalikų tikėjimo tarp lietuvių“. Pradinė mokykla peraugo į keturklasę, o vėliau — į progimnaziją, o jau 1927-ais — į išleido pirmąją gim-nazistų laidą.

Šis lietuviškas ir katalikiškas židyns Aukštaitijos krašte išugdė daug žymių asmeny-bių. Daugelis jų ir šiuo metu remia „Saulės“ mokyklą. Di-delė garbė, kad šioje mokyk-loje mokėsi Lietuvos Katalikų mokslo akademijos rektorius, Vatikano popiežiškojo univer-siteto profesorius, LKMA pir-mininkas, akademikas, dr.

VIENERI METAI BE ŽURNALISTO JUOZO ŠLAJAUS

Juozas Šlajus.

1996 metų rugsėjį Amžinybėn iškeliavo žurna-listas, visuomenininkas Juo-zas Šlajus. Jam mirus, tikėjau, kad jo buvę bendra-darbiai lietuvių bendruo-menėje ir spaudos darbuose prisimins jį pomirtiniame nek-rologe. Deja, to nebuvo. O Juo-

zas Šlajus — taip vertas atmi-nimo žodžio. Tai žmogus, gyvenęs kitiems, mažiausiai sau.

Juozas Šlajus — žemaitis, gimęs 1909 m. Tauragės apskr., Švėkšnos valsč. Blūd-sukių kaime. Gyvenimo są-lygos neleido paauglystėje mokytis, o to visada taip troško. Tačiau nenurimo Juo-zo veržli širdis: 19 metų būdamas, privaciai besimoky-damas, baigė vidurinę mo-kyklą. Pradžioje dirbo Švėkš-nos valstiaus savivaldybėje, o nuo 1936 m. Tauragėje, ap-skrities ipotekos knygų ve-dėju.

Lietuvoje buvo aktyvus Šaulių s-gos ir jaunaliuvių s-gos narys. Sovietų sąjungai okupavus Lietuvą, įsitraukė į pagrindinio veiklą, buvo areš-tuotas ir kalėjo Kauno sun-kiųjų darbų kalėjime. Pra-sidejus vokiečių — sovietų ka-rui 1941 m., tik ištrūkęs iš kalėjimo, nuėjo į partizanų eiles. Bolševikinio kalėjimo at-siminimus, pavadintus „Ką ra-siu sugrįžęs?“ aprašė jau bū-damas Čikagoje. Jie buvo

DRAGAS, ketvirtadienis, 1997 m. spalio mėn. 9 d.

5

spausdinami „Dirvos“ atkar-poje 1966 m.

Grįžęs iš kalėjimo vėl toliau dirbo Tauragės ipotekos istai-goje, priklausė „Laisvės kovo-tojų sąjungai“.

Juozas Šlajus su rašytu žodžiu nesiskyrė visą gyve-nimą. 1944 m. pasitraukęs į Vokietiją nuo antrosios bol-ševikų okupacijos, gyveno Schweinfurto stovykloje, buvo laikraščio „Teviškes garsai“ reikalų vedėjas, buvo vienas iš steigėjų „Teviškes“ knygų lei-dyklos, kuri leido lietuviškas knygas.

Atvykęs į Š. Ameriką, į Čikagą, greit įsitraukė į Lietu-

vių Bendruomenės veiklą. Vi-suomeniniame darbe jis buvo retas darbininkas. Jis ir Bri-ghton Parko LB pirmininkas, Žurnalistų s-gos narys. Tau-ragės klubo, Šaulių s-gos, Namų savininkų d-jos narys. Visur jo būta, visur suspėta. Ir kiek straipsnių „Drauge“ „Naujienose“, „Dirvoj“, „Teviš-kes žiburiuose“.

Bendruo-menės susirinkimai, tautinių švenčių minėjimai, Jaunimo dainų šventės visada buvo jo plunksnos paliešti. Turėjo lengvą stilių, o ir lietuvių dan-kalbą gerai mokėjo, nuolat ją tobulino apsikrovęs žodynais, gramatikomis, knygomis.

Savo veikloj jis ieškodavo ka-nors naujo. 1975 m. būdamas LB Brighton Parko pirminin-kas, suorganizavo Jaunimo centre įdomų tarmių vakarą ir išpūdingą tautodailės parodą. Visuomeninis darbas buvo jo antroji darbo pamaina.

Juozo ir Bronelės Šlaju dukte Birutė paveldėjo tėvų meilę lietuviškai knygai. Lite-ratūriniais gabumais pasi-reiškė dar būdama Čikagos aukštesniojoji liuanistinėj mo-kykloj. Ji būdavo viena iš tos mokyklos metraščių redakto-rių. Birutė parašė eiliuotą pa-saką „Kalnų gėlytė“ vaikams. Ją išleido LB Švietimo taryba.

Juozo Šlajaus žmona Bronelė buvo namų žmogus. Išleisdavo savo išdabintą Juo-zulį į susirinkimus, posėdžius, suvažiavimus, o pati savo lais-va laikį praleisdavo prie muzi-kerio ir knygos. Buvo ypatinga lietuviškos knygos mylėtoja. Vargu ar buvo kokia lietu-viška knyga, kurios ji nebuvo skaičiusi.

Iškeliavo Amžinybėn abu Šlajai tais pačiais metais. Bronelė 1996 m. pavasarį, Juozas 1996 m. rudenį. Nepri-glaudė jų žemiškų palaikų mylima žemaitių žemė, bet ti-lengvą stilių, o ir lietuvių dan-kalbą gerai mokėjo, nuolat ją tobulino apsikrovęs žodynais, gramatikomis, knygomis.

Stasė Petersonienė

A. Ą. Dr. MARIJAI ŽUKAITEI Abaravičienei

mirus, reikiame gilia užuojautą jos seserims JANET GLIAUDELIIENI ir ALEKSANDRAI ŠVARIENI su šeimomis.

Jadvyga Stravinskienė
Rita ir Rimantas Penčylai

A. Ą. muz. PETRUI ARMONUI

mirus, jo žmoną ONĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Irena ir Aleksas Kusinskiai
Danutė ir Vytautas Mažeikos
Vanda ir Algis Ulbinai

PADEKA A. Ą. ELENA BUDRIENĖ

Mūsų mylima Žmona, Mama ir Močiutė mirė 1997 m. rugpjūčio mėn. 6 d., Tinley Park, Illinois.

Šią liudną atsisakymo valandą nuoširdžiai dėko-jame kun. Algirdui Paliokui, S.J. už sukalbėjimą va-karinių maldų kopyčioje, kun. Thomasa Libera už maldas ligoninėje, kopyčioje ir atnašautas Šv. Mišias, kun. Antanui Saulaitiui, S.J. už atnašautas Mišias ir pajaldėjimą į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Dekojame Our Lady of the Woods parapijos cho-ru už giesmes gedulingų Šv. Mišių metu.

Esame dėkingi visiems reiškusiems užuojautą raštu, žodžiu ir asmeniškai.

Nuoširdžiausia padėką reiškiamė visiems drau-gams ir pažįstamiems atsilankiusiems kopyčioje, dalyvavusiems laidotuvių Mišiose ir laidotuvėse.

Ati visiems už geles, užprašytas Šv. Mišias, au-kas Lietuvos Vaikų Vilčiai ir gausias aukas skirtas Šv. Mišioms ir šeimos nuozūrai prisimenant velionę. Dekojame karsto nešėjams suteikusiems velionei paskutinį patarnavimą.

Esame dėkingi Donald Petkui ir jo laidotuvių namų darbuotojams už nuoširdžiai, jautriai ir pa-garbiai atliktas laidojimo apeigas.

Liudintys:

vyras Kazimieras Budrys,
duktė Birutė ir vyras Arvydas Babušiai
ir anukė Audronė,
anukas Raymond Apton su žmona Lisa,
duktė Veronica ir vyras Santo Mostacchio,
sūnus Antanas ir žmona Jūratė Budriai.

Lietuvos ambasadorius Pietų Amerikai Vytautas Antanas Dambra, susitikęs su Saulės mokyklos chorą.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Po 55 dol. aukoj

Žemgulis, S., Žadeikis J., Stonikas Eugene, dr., Skladaitis Angela, Račūnas Romas, Panka Aldona, Norkus A., Kubilius Vytautas, Kamarauskas Sophie, Jācobus Joseph, Di-cius R., Baļtrūkenas S.

Po 50 dol. aukoj

Žloba Lina, Trakis M., Tarulis Filomena, Stankus Jonas, Ruseckas Vincent, Raila Stanley, Rev., Paul, Pakalniškis John, Rev., Mileris Kazys, Mikulis J., Mikšys Paul, Martinkus Dan, Kasčiukas J.,

Po 39 dol. aukoj

Vanagūnas Arvydas, Stan-kus K., Rūta A.

Po 35 dol. aukoj

Milaitis L., Los Angeles Dra-mos sambūris.

Po 30 dol. aukoj

Tumas A., Šaulytė Asta, Prapuolenis A., Navickas, Naudzius Victor, Kazlauskas Anna, Kaunas Niuta, Joku-bauskas Stasys, Ancerys Ire-na.

Po 20 dol. aukoj

Alisius Stasys, Žvynys J., Žitkus Agnes, Žilionis Ona, Val V., Traška Alexander, Taupa, Tamulionis Stasys, Szwed Eleonora, Stoncius Pi-jus, Smilgius Alfonsas, Sinkus Vytautas, Siaurusaitis J., Shilling Edward, Seibutis Leo-nas, Rutenis Veronika, Prel-gauskas K. Pocius Antanas, Petrikonis J. Paliulis Bronius, Padleckas Regina, Pačkaus-kas Leokadija, Navasaitis Da-ilia, Mironaitė Ona, Mikonis B., dr., Maurukas Stella, Ma-siulis A. Marks Janina, Ma-ciūnas Vincas ir Genovė. Liu-binskas Daila, Laugailis V., Latoza Bruno, Lapkus Domas, Kuzmickas V., Jokubauskas E., Jansonas Irena, Ilenda Jadvyga, Gudauskas Kazys, Elerts Ona, Dzirvonas A., Dzenkaitis J., Dragūnevičienė A., Dingaila Flicita, Dama-sius Gediminas, Čepulis R., Čelkis Petras, Bukauskas Cass, Bernotas Vladas, And-riulis Vytautas, American Travel Service.

Ir vel į „Saulę“ tais takeliais, Kuriuos seneliai mūsų my-ne.

Sugrįžom mokytis, mylėti Ir artimą, ir Dievą, ir Tė-vynę.

Adresas: Ladygos 20, Utena, 4910.

P. Aleknavičius
Mokyklos direktorius

Esame nuoširdžiai dėkingi!

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugui“ reikalinga tar-nautoja 5 dienas savaitėje. Butina gerai kalbėti lietuviškai ir laisvai angliškai; pagėdaujama, kad mokėtų rašyti mašinėle. Darbas įvairus. Kreiptis į administraciją.

Jūros skautų 75 m. ir jūros skautų 60 m. veiklos sukaktys bus minimos iškilminga sueiga Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, penktadienį, spalio 17 d. 7:30 v.v., o taip pat ir šeštadienį, spalio 18 d., 6:30 v.v. PLC, Lemonte, ruošiamoje tradicinėje „Puotoje jūros dugne“. Jubiliejiniam renginyje tikimasi daug svečių ne vien iš Čikagos ir apylinkių, bet ir iš tolimesnių vietovių. Jau pasizadėjo dalyvauti tomis dienomis Lemonte vykšiančio Lietuvių Skautų s-gos Tarybos akivaizdinio suvažiavimo nariai. Šias svarbias sukaktis kartu švęsti kviečiame lietuviškoji visuomenė ir visi bet kada jūros skautams priklausę asmenys. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti įs Taidai Rudaitytei-Chiapetta, tel. (708) 839-4438.

Korespondentė, rašydama apie Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos suvažiavimą spalio 3 d. „Drauge“, praleido dvi, į garbės nars pakeltą sąjungos narių pavardes. Tai Kathryn Urban iš Hartford, CT, 17 kuopos ir Sofia Lastas iš Grand Rapids, MI, 42 kuopos.

A.a. kun. Simonas Mor-kūnas, Sioux City, IA, Šv. Kazimiero parapijos buvęs klebonas, gyvas būdamas nuoširdžiai rėmė lietuvišką spaudą. „Draugo“ dienraštis iš jo palikimo gavo 300 dol. Už šią dovaną esame labai dėkingi.

Čikagos Lietuvių moterų klubo narės planuoja kažką įdomaus savo metinio lešų telkimo pobūvio pavairinimui. Š.m. madų parodos drabužiai bus parinkti iš Carol Martynkus „Spirited Woman Boutique“ parduotuvės, taip pat ir Lietuvoje sukurta apranga. Onutė Kujelienė dalyvaus popietėje su savo lino, šilko ir vilnos naujais, žiemos sezonui pritaikytais, kūrniais. Bus modeliuojama Irenos Zeleikienės paruošti drabužiai. Idomu, kurią kryptį ima drabužių mados Lietuvoje? Pobūvis rengiamas sekmadienį, spalio 26 d., Dave's Rosewood West, 131 S. ir Cicero Ave, Crestwood, IL. Pasisvečiavimas 11:30 val. r., pietūs 12:30 val. p.p. Vietas rezervuokite pas Mary Stiblo 708-636-7418.

Užsakykite „Draugą“ savo studentams vaikams, išvykusiems į tolimą universitetą, užprenumeruokite neseniai iš Lietuvos atvažiuojantiems artistams ar pažįstamiems, nepagaikite 60 dol. — taip, **tai tikra tiesa, naujiems prenumeratoriams** ribotą laiką metinė prenumerata yra tik 60 dol.! — pradžinginti vienišą pensininką, kuris labai norėtų, kad „Draugas“ lankytų kasdien. Visus kviečiame jungtis į skaitytojų eiles.

Dailininkės iš Lietuvos Aušrinės Marcinkevičiūtės meninių odos dirbinių paroda „Oda ir žolė“ bus atidaryta Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje penktadienį, spalio 17 d., 7 val. vakaro. Dailininkė gimė ir augo Šiauliuose, baigė Šiaulių Pedagoginio instituto Dailės fakultetą, vėliau dėstė meną Utenos Vaikų dailės mokykloje, dirbo metodininkė Šiaulių Mokytojų namų „Laiptų“ dailės galerijoje. Aušrinė Marcinkevičiūtė teigia, kad jos meninių vaizdų pasaulis kilęs iš vaikystės dangaus, pievų ir laukų. Parodoje bus rodomos dailininkės sukurtos odos rankinės, lagaminėliai, knygų įrišimai, o taip pat iš medžio, odos ir augalų sukonstruotos skulptūros. Visi kviečiami!

Kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre rengiama ir šiemet, gruodžio 6-7 d. Savo prekėms stalus jau galima užsisakyti pas Aldoną Palekienę 708-448-7436.

Šv. Kryžiaus ligoninės gydytoja Nijolė Stankevičiūtė ir medicinos asistentė Laima Šimulienė skiepys nuo gripo ir užsikimšusių nosies 16 d., ketvirtadienį, 10 val. r. Norint pasiskiepyti, prašoma iš anksto registruotis telefonu 773-476-2655 arba asmeniškai „Seklyčioje“.

Bostono vyrų sekstetas, kuriam jo vadovė Daiva Navickienė yra aranžuojanti, mažai kūrinių, atvyksta atlikti programą „Margučio II“ rengiamame koncerte spalio 19 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Bilietai gaunami „Seklyčioje“.

Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL, siūsdama prenumeratoratą mokėsi 11 metų, vyresniose klasėse tapo Lietuvos Jaunųjų atlikėjų konkurso laureate. Lietuvos muzikos akademijoje tęsė studijas pas

DU DAINŲ IR MUZIKOS KONCERTAI

Čikagos ir apylinkių lietuvių turės retą progą išgirsti dvi jaunas menininkes dainų ir fortepijono muzikos koncertuose. Spalio 19 d., 1 val. po pietų, Lemonte ir spalio 26 d. Jaunimo centre Čikagoje. Lemonte koncertą rengia Lietuvių dailės muziejus, o Čikagoje — Jaunimo centras.

Lijana Kopūstaitė

Sopranas Lijana Kopūstaitė-Pauleti yra baigusi Lietuvos Muzikos akademiją, prof. Vaclovo Daunoro dainavimo klasę. Taip pat yra Maria Callas dainininkų konkurso Atėnuose diplomantė. Praėjusi atrankos perklaušą, dalyvavo italų dainininkės Renata Scott vadovaujamoje dainavimo kursuose Anglijoje. Lijana koncertavo Italijoje, Olandijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Amerikoje ir kitur. Dainavo su Lietuvos Simfoniniu ir Lietuvos Kameriniu orkestru. Baigusi studijas, dainavo Lietuvos operos teatre ir atliko pagrindinius vaidmenis operose „Lucia di Lammermoor“, „Rigoletto“, „Carmen“ ir kitose. Šiuo metu tęsia studijas DePaul universitete, dainuoja Čikagos simfoninio orkestro chore ir, sėkmingai praėjusi perklaušą, pateko į Čikagos operos teatro muzikinio direktoriaus Alan Stone vadovaujamą jaunų dainininkų operos kursą.

Pianistė Gintė Čepinskaitė gimė Kaune, muzikų šeimoje: tėtis pianistas, mama pianistė ir vargonininkė. Mamos tėvelis Antanas Račas buvo ilgametis Kauno operos koncertmeisteris ir žymus smuiko pedagogas. Gintė muzikoti pradėjo nuo 4 metų; tėtis vedavo ją į darbą, kur tuo metu dirbo su vokalistais, užtai labai norėjo tapti dainininke ir būtinai turėti tokią suknelę kaip Violeta iš „Traviatos“. M. K. Čiurlionio menų gimnazijoje mokėsi 11 metų, vyresniose klasėse tapo Lietuvos Jaunųjų atlikėjų konkurso laureate. Lietuvos muzikos akademijoje tęsė studijas pas

žymią profesorę Olgą Šteinberg, pas kurią, beje, mokėsi ir Gintės mama. Tuo metu pradėjo ruošti rimtus solinius recitalius ir pastoviai koncertavo su smuikininku Martynu Švėgzda-von Bekker, kuris jau 10 metų yra pastovus partneris muzikoje. Jis po studijų Hamburge persikėlė į Paryžių. Prieš atvykstant į Ameriką, su juo koncertuos Vilniaus Filharmonijoje, o lapkričio mėnesį Paryžiuje. Beje, Gintė 1989 m. laimėjo konkursą ir gavo stipendiją studijuoti muziką Salzburge „Mozarteume“ su prof. Peter Lang ir A. Lošoszy. 3 metus Gintė buvo prof. Virgilijaus Noreikos koncertmeisterė. Po to vyko doktoratūros studijos; vis norėjo tobulėti savo specialybėje. Daug koncertavo su Lietuvos simfoniniais orkestrais. Prof. Saulius Sondeckis, Lietuvos Kamerinio orkestro dirigentas, yra parašęs: „Talentinga jauna muzikė, kuri savo skambinimu parodo savo asmenybę ir profesionalumą“.

Gintė Čepinskaitė

Mieli tautiečiai yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į tuos du Lijanos ir Gintės koncertus. Pasigėrėsime puikiai atlikta programa ir paremsime, taip paramos reikalingus Lietuvos dailės muziejų Lemonte ir Jaunimo centrą Čikagoje.

Stasys Baras

„Margučio II“ paramai skiriamas koncertas rengiamas spalio 19 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre. Programą atliks Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas Dainos Navickienės. Bilietus platina „Seklyčia“.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje neseniai susituokė Lina Maleiška ir Rita Kevalaitė.

Ann Talandis, Detroit, MI, atsilygindama už bilietelius, pridėjo 90 dol. auką „Draugo“ dienraščio išlaikymui. Didelis ačiū!

LIETUVIŲ FONDO GOLFO DIENA

Kas golfininkui svarbiausia: gera, gražiai sutvarkyta žaidimo pievelė ir oras be žaibų ar didelių vėjų, nes kitu atveju kamuoliukai skris ten, kur neturėtų — į medžius, vandens tvenkinius, o su žaibais irgi menki juokai, visokių nuotykių būna; žino apie tai golfininkai, daug visokių nutikimų galėtų papasakoti.

Šių metų Lietuvių fondo golfo diena sinoptikai nieko gero nežadėjo, o tarp kitko ir perkūnija gąsdino. Iš ryto padangė jau dengė pilkšvi su proteršom debesys, bet ne tokie, kurie būtų rengęsi žaibus svaidyti, o vėjelio nei mažiausio; tad ir susirinko visas pulkas „baltojo kamuoliuko riterių ir damų“ į Lieponių Old Oak golfo laukus. O kad būtų tvarka ir nereikėtų atsisukus dairytis, ar neatskrenda tiesiai į tavo kiemo paklydęs kamuoliukas, Stasys Baras, jam

BALFo Cicero skyriaus posėdyje rugsėjo 25 d. valdybos nariai ir rudens vėjauš tautiečiai dalinasi aukotojų sąrašais. Nuo spalio 1 d. jie pradėjo rinkti aukas BALFo šalpai, lankydami tautiečius. Iš kairės sėdi aukų rinkėjai: R. Rimkus, J. Mikulis, A. Zailskas, J. Skamienė; stovi: S. Didžiulienė, O. Baukienė, B. Motušienė (pirm.), A. Didžiulis. Nuotraukoje nėra aukų rinkėjų: Č. Bačinskienės, B. Novickio, S. Pranskevičiaus, E. Radvilienės. Nuotr. Viktoro Motušio

talkino Vytautas Vaitkus, skirtas žaidėjams grupėmis į laukus, kad nebūtų jokių sutrikimų.

Oras golfininkams visą dieną liko palankus: saulė nespigino, o lietus — vienas sake, kad iškritę keletas lašų; kitas tvirtino prisipyręs, kad nieko nepajutęs. Be to, Lietuvių fondo reikalų tvarkytoja Alė Razmienė ir Ramona Steponavičiūtė visiems golfininkams parūpino skoningas su LF emblema kepuraites, kurios saugotų nuo lengvo lietaus ar saulės. Nuo 11 val. ryto iki 5 val. p.p. golfininkai pasklido po Old Oak golfo laukus; Ramona Steponavičiūtė su Vyteniu Kirvelaičiu jiems stropiai pristatinėjo troškuliumi nurašyti atgaivos, bet kai nematyti saulės, tai tiek ten to ir troškuliumi — Ramonai su Vyteniu vien malonus pasivažinėjimas po laukus.

Po žaidynių golfininkai rinkosi klubo patalpose vakarienei. Prieš pradėdant valgyti, LF valdybos pirmininkas Povilas Kilius paskelbė ir žaidynių laimėtojus. Moterų grupėje pirmą vietą „low gross“ rezultatu atiteko Aldonai Vaitkienei, antra vieta Rita Karienei, o trečia Irenai Klezienei. Vyrų grupėje pirmą vietą teko Rytui Kleizai, antra Faustui Antanaičiui, o trečia Arvydui Karui. Buvo ir senjorų grupė, kurioje pirmą vietą pasiekė Jonas Kubilius, antrą Povilas Kilius ir trečią Vytautas Vaitkus. Arčiausiai prie vėliavėlės kamuoliuką vienu smūgiu moterų grupėje numušė Daiva Bakšienė, o dviem smūgiais — Onutė Antanaitienė. Vyrų grupėje vienu smūgiu geriausiai numušė Vaclovas Momkus, o dviem — Petras Strupaitis. Buvo pagerbtas vyriausias amžiumi golfininkas Juozas Bacevičius.

Žaidynių laimėtojai buvo apdovanoti trofėjais ar kitomis dovanomis. Trofėjus parūpino bei padovanojo Stasys Baras ir Povilas Kilius. Vakarienės metu buvo pagerbti tą dieną šventę savo vardadienį Vaclovas Kleiza, Vaclovas Momkus ir Vaclovas Mazeika.

Reikia paminėti, kad Old Oak klubo savininkai Lieponiai ne tik kasmet sudaro Lietuvių fondo žaidynėms palankias sąlygas, bet šiais metais jie įrašė ir patį klubą į Lietuvių fondą su 500 dol. įnašu.

Siemėtines Lietuvių fondo golfo žaidynes reikia laikyti tiek dalyvių skaičiumi (dalyvavo 50 golfininkų), tiek gera nuotaika, o taip pat ir geru oru, visapusiškai pavykusiomis. Svarbiausia — į Lietuvius tvarka ir nereikėtų atsisukus dairytis, ar neatskrenda tiesiai į tavo kiemo paklydęs kamuoliukas, Stasys Baras, jam

Baras ir Lietuvių fondo reikalų tvarkytoja Alė Razmienė. Lietuvių fondas tikisi sulaukti golfo žaidėjų atsilankant ir metinį LF vėjauš pogrį, įvyksiantį Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, šeštadienį, lapkričio 9 dieną. Šiemetinis LF pokylis bus labai šaunus.

J. Končius

CICERO BALFININKAI LANKO GERADARIUS

Ruduo sodžiuje yra derliaus nuėmimo metas. Praeitįje okininkai, pildami grūdus ir aruodus, vienus atseikėdavo sėklai, antrus duonai, likusio išteklių dalį paskirdavo parapijos vargungių išlaikymui. Taip tai ir Bendrasis lietuvių šalpos fondas — BALFas pasi-rinko rudens laiką telkti lėšas šalpai. Nuo pat išsikurimo 1944 m. kiekvieną spalio mėnesį pradeda vėjų. Todel metai iš metų prigijo šūkis „Spalio mėnuo — BALFo mėnuo“.

Po slogios priespaudos Lietuva nelengvai keliai iš sovietinio palikimo. Nemažai tremtyje suluošintų senelių, ligonių, vaikų bei daugiavaikių šeimų atsidūrė nepakeliamame varge. BALFas šelpia pinigais ir siuntiniais. Siuntiniai turinį sudaro drabužiai suaugusiems ir vaikams, avalynė (kuri Lietuvoje labai brangi), vaistai, vitaminai, maisto produktai ir pan. BALFas veda šelpiamųjų tikslų registraciją ir vadovaujasi patikima informacija.

Cicero ir apylinkėse rudens vėjai prasidėjo nuo pirmųjų BALFo veiklos dienų. Vėjų pradininkas buvo garbingo atminimo prel. kun. Ignas Alabavičius, Šv. Antano parapijos klebonas, pradėjęs rinkliavas bažnyčioje ir gatvėse. Įžiebtoji gailestingumo liepsnelė išliko iki šių dienų BALFo Cicero skyriaus paveldėta. Kaip kasmet, ir šiemet skyriaus veikėjai nuo spalio pradžios pradėjo lankyti Cicero ir apylinkėse gyvenančius tautiečius. Aukos renka: dr. Česlovas Bačinskienė, Olimpija Baukienė, Algirdas ir dr. Stasė Didžiulienė, Juozas Mikulis, Bronė Motušienė — pirm., Balys Novickis, Stasys Pranskevičius, Eleonora Radvilienė, Raimundas

Rimkus, Janina Skamienė, Antanas Zailskas. Į toliau gyvenančius ar iš Cicero išsikėlusius, kreipiamasi laiškais. Skyriuje veikia šimtininkų būrelis, įsteigtas žymiuoju skyriaus veikėju Onos Zailskienės ir Prano Budininko. Būreliui priklauso aukojantys po šimtą dolerių ir daugiau. Praėjusiais metais būrelis tokių geradarių turėjo 20. Iš visų aukotojų, aplankyti asmeniškai ir laiškais, buvo

surinkta ir perduota BALFo centrui 5,953 doleriai.

Pagarba ir padėka priklauso aukotojams ir nepailstantiems aukų rinkėjams. Kaip visada, tikimasi, kad ir šito vėjauš proga BALFo šalpos rėmėjai jautriai prisidės prie vargo palengvinimo nelaimingiesiems.

B. Motušienė

SKELBIMAI

x JONAS GUDĖNAS, Euc-lid OH, NIJOLĖ ir JONAS IZOKAČIAI, St. Joseph MI, ir BRIGHTON PARKO NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA yra nauji Lietuvos našlaičių globėjai, atsiumtę po \$150 našlaičio globai. Tuo būdu dar trijų Lietuvos našlaičių gyvenimas bus lengvesnis. Dėkojame geriešioms dėdėms ir tetoms už auką! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x Visi maloniai kviečiami į Lietuvos Dukterų dr-jos ruošiamą „Rudens balių“ spalio 11 d., 6 v.v. Jaunimo centre. Svečiai bus vaišinami p. O.Norvilienės paruošta vakariene, klausys nuotaikingos programos, šoks ir bandys laimėti vertingų laimikų traukime. Bilietai gaunami dr-jos būstinėje, 2735 W. 71 St. tel. 773-926-3211. Labai prašome fantų Raštinė atdara pirmą — šeštą. 10-2 v.v. (sk.)

x Dail. Magdalenos Stankevičiūtės batikos ir grafikos paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL spalio 18 d. iki lapkričio 9 d. Atidarymas šeštadienį, spalio 18 d. 7 val. vakaro. (sk.)

x „Armonikos“ koncertas įvyks šį šeštadienį spalio 11 d. 2 val. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 1390 W. 15 Ave., Gary, IN. Visi apylinkės lietuvių prašomi atsilankyti. (sk.)

x Siuntiniai, pinigai į Lietuvą per TRANSPAK, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-838-1050. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747. (sk.)

x Kviečiame visus Čikagoje gyvenančius šiauliečius ir visus Čikagoje ir apylinkėse gyvenančius lietuvius atvykti į vienintelį „SAULĖS“, Šiaulių universiteto liaudies muzikos ansamblio, koncertą spalio 14 d., antradienį, 7 val. vak. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave. Iš anksto bilietai gaunami „Seklyčioje“, 2711 W. 71 St. (sk.)

Šiaulių miesto „Saulės“ ansamblio nariai. Juos Čikagoje matysime ir girdėsime antradienį, spalio 14 d., 7 val. vak. Jaunimo centre. Visi nuoširdžiai kviečiami.